

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-82. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-83. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FELEÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉRE
EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 235. SZÁM.
1929 OKTÓBER 16. SZERDA.

12 FILLÉR

Virilis választás előtt

Debrecen város legtöbb adót fizető polgárai pénteken választják meg a törvényhatósági bizottság virilis tagjait és ezzel a választással kezdetét veszi a törvényhatósági bizottság újjáalakítása a közigazgatási reformról szóló törvény alapján. Az új idők szellemében történik most a virilisek választása. Nem úgy mint régebben, mikor a legtöbb adót fizetők foglalták el automaticusan a virilis tagsági helyeket, hanem sokkal igazságosabban, sokkal demokratikusabban biztosít az új törvény képviselőket azoknak, akiket a közterhekhez való nagyarányú hozzájárulás révén illet meg a városigazgatásban és az önkormányzatba való beleszólás joga. A legtöbb adót fizetők maguk közül választják ki azokat, kiket a legméltóbbnak tartanak arra, hogy őket a város törvényhatóságában képviseljék. Azonkívül minden kategória külön jut képviselőre, — tehát nemesak azok, kik az adófizetésnél a legelőnyösebbek, hanem a következő kategóriák is, az úgynevezett középadosók, továbbá azok, akik azután következnek, — míg a kis adózók, a társadalom széles rétegei az általános választások során jutnak ahhoz a joghoz, hogy a városi autonómia életében akaratukat érvényesítsék. Az új törvényhatóságban tehát, lehet mondani a város közönségének minden rétege képviselőt nyer, különösen ha azt vesszük, hogy még külön bejutnak azok, kik a szakszerűséget képviselik.

A törvényhatóság átalakulásaak nyitányát azonban a virilisek megválasztása adja meg. Nem felesleges tehát, ha mindjárt a kezdetnél néhány szempontot rámutatunk. Azok, kik pénteken az új törvényhatóság virilis tagjait meg választják, vagyis a város legtöbb adót fizető polgárai, a dolog természeténél fogva meggondolt komoly férfiak, kik nem könnyen hajlamosak holmi szélsőségekre, — azonban arra is kell számítani, hogy a mai időkben olyan megtévesztő fogalomzavar uralkodik egyes politikai irányok elbírálásánál, hogy nem felesleges az eszméket mindjárt előljáróban tisztázni.

A virilis választókat is rohamozza, a bár egész csendben folyó választási kortézia során, az az irányzat, mely eddig csak a gánzeszkodásban volt nagy a városi közgyűlési termében, de még egyetlen alkotásra vagy helyet álló kezdeményezésre nem mutatott rá. Az az irányzat, mely az országos politikában jelszavakon lovagolva szintén csak a legteljesebb negatívumokban merül ki, mely olyan tűzzel játszik, mely már egyszer lángba borította ezt a szerencsétlen országot. Ezen az oldalon nincs semmi keresni valója annak a polgárnak, amely ugyancsak kivészi a részét a közterhek viselésében, s

„Mi kötelességünket az utolsóig teljesíteni fogjuk és ne féljen senki attól, hogy a kormány gyávaasága miatt felborul a helyzet, mondotta Bethlen István miniszterelnök

Bethlen miniszterelnök nagy beszéde az egységes párt tegnapi értekezletén az aktuális kérdésekről, a súlyos gazdasági helyzetről, a bel- és külpolitikai kérdésekről. — A kormány állását köti a költségvetés szűkítéséhez. — A gazdasági helyzetet nem szabad felhasználni pusztításra.

A Keresztény Kisgazda Földmives és Polgári párt tegnap este tartotta a szünet után első értekezletét, melyen a kormány tagjai Bethlen István gróf miniszterelnök vezetésével teljes számban megjelent és az egységes párt tagjai is a megszokottnál jóval nagyobb számban voltak együtt.

Pesthy Pál, az egységes párt elnöke üdvözölte a megjelenteket és rövid visszpillantást vetett a nyár folyamán történetekre. — Üdvözölte Bud Jánost a kereskedelmi minisztérium élén és Gömbös Gyulát, mint új hadügyminisztert. A párt zajos ovációjával fogadta Pesthy Pál szavait.

A pártelnök ezután bejelentette, hogy az egységes párt holnap délelőtt 11 órakor értekezletet tart, amelyen a reszort miniszterek az új törvényjavaslatokat ismertetik.

Ezután gróf Bethlen István emelkedett szólásra. A párt tagjai hosszantartó zajos éljenzéssel fogadták a miniszterelnököt, aki arra kérte a párt tagjait, — hogy ugyanazzal a komolysággal, hazafias meggyőződéssel és azzal az összetartással lássanak idei munkájukhoz, amely a pártot mindig jellemezte.

AZ ÚJ TÖRVÉNYJAVASLATOK.

A felsorolandó javaslatok nem merítik ki a kormány munkaprogramját, de bizonyos tünemények adnak a nagyobb jelentőségű kérdésekről, amelyek a parlamentet foglalkoztatni fogják.

A belügyminiszter beajánlja a

mint ilyen gyakorolja választói jogát a virilis választáson.

Merész újítások Csáky szalmájává sem szabad tenni Debrecen város vagyonát, mert annak kárát vallaná a város minden egyes lakosa, de legelső sorban a legtöbb adót fizető polgárok rétege. Politikai utóéletet sem adhatnak az ilyen irányzatnak éppen azok a polgárok, kiket a tradíció, munkában eltöltött élet, sok esetben nehezen szerzett vagyon kötelez arra, hogy azt az irányzatot támogassák szavazatukkal, mely a rendet, békét, konszolidációt teremtette meg a forradalmak és ellenforradalmak dezolátása után.

fővárosi törvényjavaslatot, amely sürgőssé vált, mert a mandátumok lejártak és újból kell választani a kommunistákat.

A belügyminiszter a községi háztartások rendezéséről és a gyűlekezési jogról terjeszt be törvényjavaslatot. Ez utóbbi tehát azoknak a javaslatoknak a kategóriájába tartozik, amelyek a szabadságjogról intézkednek.

A kereskedelmi miniszter az energia törvényjavaslatot és a magyar ipar fejlesztését tárgyaló javaslatot nyújtja be. Az utóbbi azért fontos mai közgazdasági helyzetünkben, mert bizonyos vámvízivíz előtt állunk és helyes iparfejlesztési intézkedésekkel kell biztosítani az eddigi eszközök helyett az iparunk prosperitását.

A földművelésügyi miniszter a márkázásról és haszonbér jóváhagyási javaslatokat terjeszti be.

A kultuszminiszter a minősítésről és a jogi oktatás reformjáról terjeszt be javaslatot. A jogi oktatásunk terén az utóbbi időben bizonyos hiányok mutatkoztak, amelyekkel a kormánynak foglalkoznia kell.

A népjóléti miniszter a kézművesbiztosításról és a szakszervezetekről kíván törvényjavaslatot be-terjeszteni. — A szakszervezeti törvény a gyűlekezési jogba vágó speciális törvény, amely elsősorban rendezi a törvényhozás útján a szakszervezeti kérdést.

Az igazságügyminiszter a csalárd és vétkecs bűnös, a csődeljárás reformjáról és a sajtójogról terjeszt javaslatot a ház elé. — A sajtótörvény a szabadságjogoknak

Mindazoknak, kik pénteken az urnák elé járulnak, nemesak a város, hanem saját jól felfogott érdekeikben is azt a listát kell támogatniok, melyen az egységes párt jelöltjeinek nevei állanak. Szűk pártszempontok egyáltalán nem érvényesültek ennek a listának az összeállításánál. Felvettek arra a listára olyan neveket is, kik nem tartoznak szorosan a pártba, de eddigi működésük, közéleti pozíciójuk révén predestinálva vannak arra, hogy a törvényhatóság munkájában részt vegyenek. Csak az volt a döntő szempont eme lista összeállításánál, hogy olyan férfiak nevei kerüljenek rá, kik

ismét egy másik területén bír fontossággal.

Ezek a törvényjavaslatok már készen vannak és ezeknek a sorozatát az esetleg mutatókozó szükségletek szerint időről időre kiegészítjük.

A krízis, amelyen mezőgazdaságunk keresztülmeleg, közéletünk legfontosabb és legéletbevágóbb kérdése.

Ez a gazdasági krízis nem speciális magyar jelenség. Nem azért mondom ezt, mintha a felelősséget elakarnám hárítani ezzel a magyar kormányról.

A magyar kormány vállalja és vállalnia kell a felelősséget azokért a cselekvésekért, és esetleges mulasztásokért, amelyekkel a krízis előállását meg nem akadályozta. De nem vállalja és nem vállalhatja a felelősséget olyan viszonyokért, amelyek vis-major következtében állottak elő és amelyekkel szemben nálunk sokkal hatalmasabb nemzetek kormányai is védteleneknek bizonyultak.

Elsősorban a mezőgazdaság krízisével kell foglalkoznom. A kormány tisztában van azzal a kötelességgel, hogy a pénzügyi rekonstrukció után gazdasági rekonstrukciónak kell elkövetkeznie. Magam is régebbi idő óta többször hangoztattam, hogy ilyen

— gazdasági rekonstrukcióra szükség van, ennek azonban meg voltak és meg vannak ma is az általános feltételei. Az

minden szélsőségtől távol állanak és akiknek a neve a komoly közéleti munkára kellő garancia.

A viriliseket választó polgárság, mikor az urnák elé járul, jól nézze meg, kinek adja a bizalmát, ne hogy szavazatával a felfordulás magját vesse el. Az a rezsim, mely idáig vezette a város dolgait, számtalan példáját adta már annak, hogy a város fejlődése jó kezében van nála. Méltánytalanság, sőt legnagyobb foku rövidlátás volna megvonni most az elért eredmények után ettől a rezsimtől a bizalmat és jelszavak kedvéért feláldozni az eddigi eredményeket is.

egyik általános feltétel az volt hogy a rekonstrukciónak tökélyre álljon a rendelkezésre olyan mértékben és olyan kamatláb mellett, amelyek mellett produktív termelés egyáltalán elképzelhető. (Ugy van, ugy van)

Másik előfeltétele a magyarországi speciális viszonyokat tekintve véve, az, hogy mezőgazdasági feleslegeink a külföldön olyan árak mellett legyenek elhelyezhetőek, amelyek mellett a rentabilis termelés elképzelhető.

Enélkül a két előfeltétel nélkül gazdasági rekonstrukció Magyarországon illuzórius és keresztül nem vihető, akár konzervatív, akár demokrata, akár radikális, akár szociálista kormány van uralkodni. (Ugy van! ugy van!)

Azt nem lehet előre látni, hogy a külföldi tőke nemcsak hogy nem áll ma rendelkezésre olyan árak mellett, amelyek mellett rentabilisan lehet termelni, hanem esélyesebb és drágább is lett.

Mi idézte elő az agrárválságot

Az agrár válságot a következő körülmények idézték elő: a gabonáraak hanyatlása, a hitelválság, és az a körülmény, hogy sokkal drágábban kell ma a mezőgazdaságnak megfizetnie az ipari cikkekért, mint a háború előtt. Végtül előidézték azok a közterhek, amelyek súlyosan nehezdednek a mezőgazdaság vállára és amelyeket csak részben vagyunk képesek róla levenni.

A gabonáraak hanyatlásáról szólva megállapította a miniszterelnök, hogy

nem az amerikai konkurencia nyomta le Közép Európában a buzaárakat, hanem a közép-európai importizáló államokban olyan alacsonyan kínálták az ottani belföldi búzát, mely nem tette rentabilissá, hogy amerikai, vagy magyar búzát importáljanak.

Ugyanakkor, amikor Budapesten egy bizonyos árfolyamot jegyeznek, a vidéken nagyon sok helyen nem az ennek megfelelő paritást fizetik.

Nincs hatalmunk arra, hogy a világgiaici árakat befolyásolhassuk.

de gondoskodni kell arról, hogy legalább a Budapesten jegyzett törzsei áraknak megfelelő paritást

Hitelrestringálás nem történt

A másik kardindás baj az, amellyel küzdeni kell, a hitelválság.

Külföldi hosszulejárati hiteleket Magyarország ugyszólván nem kaphat, legalább is rentabilisan nem.

A magyar közgazdaság részére esélyesebb mértékben állnak rendelkezésre azok a hiteleszolgálatok, amelyek normális viszonyok között, normális forgalom lebonyolítására és személyi hitel kiegyezésére szolgálnak, dacára annak, hogy a Nemzeti Bank által rendelkezésre bocsátott hitelkeret lényegesen nem csökkent.

Tudok arról, hogy a magyar közgazdasági életben az a meggyőződés él, hogy lényeges hitel-restringálás történt, ez azonban nem áll fenn.

A krízis azért állott elő, mert a kibocsátott hiteleknek lényeges részét olyan célokra fordították, amelyek normális időben csak hosszulejárati hite-

Nem volt előre látható az sem, hogy akkor, amikor a világ gabonatermeléséből Oroszország kiesett, minthogy feleslegei nincsenek, amikor a földformok révén Romániában és más export-államokban a feleslegek eltűnnek, ennek ellenére a gabonatermelés terén árhanatlás mutatkozik.

Ezért a magyar kormányt felelőssé tenni nem lehet. Amikor az ország nélkülözni kénytelen egy olyan biztosító szellepet, amilyen válságos időben a kivándorlás volt, akkor kötelességének mutatkozott, hogy a kormány megfelelő vámtételek révén gondoskodjék az ipar fejlesztéséről és a belső piac felfelvévőképességének fokozásáról.

Ma is azon a nézetem vagyok, hogy ez helyes ut volt és bár szerintem is szükséges a vámveszedelem bizonyos ponton való enyhítése.

ipari berendezéseinknek további gyarapítása elől nem zárkozhatunk el.

tást kapjon a vidéki gazda.

Ez igen nehéz feladat. Itt megfelelő vételek révén

gondoskodik a kormány arról, hogy a paritás az országban érvényesüljön, de ezt csak momentán segítség és a súlyos helyzet messzemelő intézkedéseket kíván.

Ezért határozta el a kormány, hogy a földművelésügyi miniszter a maga részéről a gabonatermelés intézményét kifejleszti. Tardieu francia belügyminiszter nyilatkozott, hogy a krízisen csak úgy lehet segíteni, ha a mezőgazdasági termény, a buzaértékesítés terén bizonyos nemzetközi szervezet létesül.

Nagy örömmel üdvözlöm ezt a tervet és amennyiben mód kínálkozik erre, ezzel nekünk komolyan kell foglalkoznunk.

Addig is ki kell építeni a gabonarakárak szervezetét és pedig úgy, hogy ez egészen az utolsó falugig érjen, mert ez csak akkor hasznos, ha a gazdának nem kell száz kilométerekre vinni a búzát.

Majd egy másik értekezleten a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter urak részletesen foglalkoznak az export kérdéssel beszámolni.

lekkel lennének fedezhetőek. Az a felfogásunk, hogy a hitelkereteket lehetőleg úgy kell mérlegelni, hogy a magyar valuta stabilitásának megőrzésére szolgáljon.

kül lehetőleg bőven lássuk el a közgazdasági életet.

Tőkehiányt kunszt-stükkökkel elintézni nem lehet, de meg kell ragadni azokat a lehetőségeket, amelyek idővel időre mutatkoznak olyan irányban, hogy a külföldi tőkét idehozzuk.

A pénzügyminiszternek erre vonatkozó felfogása biztosíték abban a tekintetben, hogy semmiféle kínáló alkalmat nem fogunk elmulasztani. Állami kölcsön elhelyezése a külföldi piacon lehetetlen, amíg a reparációs tárgyalások megfelelő eredményhez nem jutnak. A fennálló szűk keretek között a rendelkezésre álló pénzmennyiséget humánus kamat

mellett kell a vidéki közönségnek rendelkezésére bocsátani. Nem merném aláírni azt a tételt, amit egyesek hangoztatnak, hogy a vidéki pénzügyintézetek uszorások. Altalánosítani mégsem lehet ezen a téren. Arról kell gondoskodni, hogy ahol visszaélések mutatkoznak, azok megszüntjenek. Nagyon sok a pénzügyintézet, amelyek összehívásával csökkenteni lehet a marzsót, amely a vidéki pénz kamatát terheli. Ebben az irányban is cselekedni kíván a kormány. Óva intem a pártot egyfelől az általánosításoktól, másfelől óva intek mindenkit attól, hogy bárki ezt a helyzetet arra kívánja felhasználni, hogy egy foglalkozási ágat a másik ellen uszítson.

Több jóvátételt nem fizetünk

Attérek a reparációs intézkedésekre. Az a konferencia, amelyben most is részt veszünk, hivatva van Magyarország végleges tartozása tekintetében rendezést hozni.

A miniszterelnök ezután a reparációs tárgyalásokról nyilatkozott. Amikor a szanalásról tárgyalt, 200 millió reparációt vállalt, amely 1943-ik évig évi átlagos tételekben volt törlesztendő. A tárgyalások során ha nem írott és nem is szerződéses jellegű, de olyan kijelentések történtek, amelyek bizonyos morális obligót involváltak abban a tekintetben, hogy Magyarország a jövőben lényeges reparációval nem terhelik. Ha megfelelő biztatásokban nem részesült volna e téren, sohasem vállalt volna 200 millió reparációs összeget.

Kétségtelen, hogy Magyarországnak bizonyos érdekei fűződnek ahhoz, hogy pénzügyi szuverenitását a kérdés rendezése révén visszakapja, de ezek az érdekek nem mehetnek odáig, hogy ennek fejében nagyobb áldozatokat hozzon.

Magyarországot további reparáció fizetésére méltányosan nem lehet kötelezni

Költségvetésünket csökkenteni kell, de ha nem is csökkentenénk, számtalan olyan szükséglet van az országban, amelyet még nem elégíthetünk ki.

Mindezeket nem azért mondja, mintha veszélyek fenyegetnének, a napvilágot látott híresztelések nem felelnek meg a valóságnak, hanem azért, hogy lássa a közvélemény a kormány felfogását.

Attért ezután a vámpolitikára és hangsúlyozta, hogy a fejlődőképes iparunkat továbbra is vámvédelemben kell részesíteni. De revízió alá kell venni azokat a tételeket, amelyek nem létező, vagy nem fejlődőképes iparágat védenek. Németországgal még nem tudunk komolyan

tárgyalni kereskedelmi szerződésről. Nem rajtunk mulott ez és reméljük, hogy nemsokára kedvező helyzetbe jutunk.

Költségvetésünket tovább fejleszteni nem lehet. A kormány állását köti ahhoz, hogy a legközelebbi költségvetésben kifejezésre jusson az a határozat, amelyet legutóbb fogadott el a Ház és amely felszólítja a kormányt, hogy a költségvetést a lehetőség szerint szűkebbre vegye.

Ismétli, hogy a kritikus jelenségeket, amelyeket a világhelyzet idézett elő, nem vagyunk képesek eliminálni. Aki ilyen követeléseket jön, vagy nem érti a kérdést, vagy rosszul indult. Óva int attól, hogy bárki is túlságosan katasztrófálisnak tünesse fel a helyzetet, mert ez csak arra alkalmas, hogy csüggedést és bizalmatlanságot keltsen a közgazdasági élet faktorában és arra indítja őket, hogy mentseik sajátjukat, ahelyett, hogy rendelkezésére bocsátanák a köznek az ő rendelkezésükre álló erőket.

A gazdasági helyzetet egyesek arra kívánják felhasználni, hogy pusztítsanak, politikai jelszavakkal, amelyek önmagukban nem erősek és beugrasztják a magyar közeletet olyan kísérletekbe, amelyek már egyszer katasztrófális eredménnyel jártak.

Kétségtelenül vannak jóhiszemű emberek is azok között, akik új politikai jelszavakkal akarják a gazdasági krízist orvosolni. Három miniszter társa áll előtérben, akiknek nem vonja kétségbe jóhiszeműségét, akik azonban akkor, amikor a kormány tagjai voltak, titkolták azt a meggyőződésüket, amelyet ma egyedül üdvözítőnek állítanak a közvélemény elé.

Zsarnoknak és feudálisnak nevezik ezt a kormányt, amely a háború és forradalmak után visszaállította a szabadságjogokat, visszaszorította egyesek hatalmaskodását a közéletben.

A fokozatos haladást maga a kormány is szükségesnek tartja, de nem engedi a közrendet veszélyeztetni, ami a közgazdasági életre csak káros lehet.

Akik ma a kigszdák érdekeit követelik, soha sem törődtek a mezőgazdasággal, mikor az bajban volt és most is csak felfőtörő-kosnak kívánják őket felhasználni.

Az utóbbi hetekben napvilágot látott politikai programokkal kapcsolatban megjegyezte a miniszterelnök, hogy ezek egyrészt a műkedvelői előadásoknál nagyobb értéket nem jelentenek, másrészt sokban emlékeztetnek

PÁLFFY TIBOR

olcsó árai:

Mazsola, aranyárga	—	—	1 kg. P. 2.50
Mazsola, extra	—	—	1 kg. P. 3.20
Dióbel, teljes	—	—	1 kg. P. 5.60
Gomba, uri, száritott	—	—	1 dkg. P. —.13
Kecske-méti csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 5.10
Gyulavári csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 5.20
Ihrázi csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 6.—
Macci csemege teavaj	—	—	1 kg. P. 6.—

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7.

Telefon 13-49

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindenütt kapható! Termelt!

Orsz. Magyar.

Tejszövetkezeti Központ

Székesváros, L. Herber Miklósdar 110/121

azokra a programokra, amelyek 1919-ben szerepeltek. Hangsúlyozta, hogy a pártoknak megvan a maguk programjuk. Ami

azokban a programokban jó, az benne van az egységpárt programjában. Ami pedig nincs benne az egységpárt programjában, az nem jó!

Ne fenyegetsen ebben az országban forradalommal senki

Emelt szavakkal hangsúlyozta mi szerint az egységpárt programjában benne van a felekezeti béke. Ha szemrehányás hallatszik amint, hogy az állások betöltésénél részrehajlást gyakorol a kormány, erre nézve csak azt mondhatja, hogy a magyar hivatali állásokat nem lehet felekezeti szempontok szerint parcellázni.

A továbbiak során hangoztatta, hogy ne fenyegetsen ebben az országban forradalommal senki. Semmiféle terrortól nem félnek. A forradalomhoz nem csak elégületlenség kell, ehhez az szükséges, hogy a közönségbe azt a hitet keltsék, hogy a kormányzat az aka annak a helyzetnek, amibe a gazdasági élet került. Ez ellen a beállítás ellen védekezni kell, mert nem felel meg a tényeknek és homlokegyenest elmentően áll az igazsággal. Bármikor vállalkozik az ellenkező bizonyítására.

még az is kell, hogy a felelős tényezők gyávák legyenek.

— Mi — mondotta befejezésül — kötelességünket az utólsóig teljesíteni fogjuk és ne féljen senki attól, hogy

a kormány gyávasága miatt felborul a helyzet.

Kérte, hogy a párt továbbra is ajándékozza meg bizalmával, amelynek a kormány igyekszik becsülettel megfelelni.

Az én lelkiismeretem tiszta és a magam részéről emelt fejjel álllok a nemzet elé.

Hosszantartó viharos taps és ováció fogadta a miniszterelnök beszédét.

Az értekezlet után pártvacsera volt, amelyen Erődi Harrach Tihamér üdvözölte Gömböst, az új honvédelmi minisztert, aki válaszában hangsúlyozta, hogy teljes erejét a hadsereg ápolására fogja fordítani. A sors különös ajándékát látja abban, hogy e nagyszerű testület élén teljesíthet szolgálatot.

Ellenőrizhetetlen hírek belügyminiszter-válságról

Scitovszky Béla hírek szerint a közigazgatási bíróság elnöke lenne.

Budapest, október 15. A parlament folyosóján hírek terjedtek el Scitovszky Béla belügyminiszter közeli lemondásáról. Azok a képviselők, akik a belügyminiszter lemondó szándékáról beszélnek, tudni vélik, hogy a belügyminiszter távozása után a közigazgatási bíróság elnöki székébe kerülne.

Wlassics Gyula báró ugyanis legközelebb magas korára való tekintettel nyugalomba vonul és ebben az esetben az ő örökébe lépne Scitovszky Béla. Wlassics Gyula bárót örökös főrendiházi taggá neveznék ki és így továbbra is megmaradna a felsőház elnökének.

E híresztelést erősen kolportálták a folyosón, de hitelességét nem lehetett megállapítani. Scitovszky lemondó szándékát senki sem közölte, ugyanígy nem tudnak Wlassics Gyula távozási elhatározásáról sem.

A szovjet megkezdte az offenzívát Kína ellen

Mukden, október 15. A Szungari és az Amur-folyam torkolatában fekvő Lahaszuszu mandzsuriai város birtokáért folytatott küzdelem rendkívül heves volt. A csata a múlt hét péntekjén kezdődött és három napig tartott.

Az orosz csapatok vasárnap délután vonultak be a városba. Lahaszuszu bevételé óta a harci tevékenység alábbhagyott s a kínaiak egyelőre nem kíséreltek meg ellen-támadást, Orosz részről 2400 főnyi gyalogság, több tüzérség és rengeteg bombavető repülőgép vett részt a harcban. Lahaszuszu városát ezer főnyi kínai helyőrség védte. Az oroszok ágyútüze főleg a várost védő kínai ágyúnaszádokra irányult.

Három kínai ágyúnaszádot elcsúszasztottak, kettőt tönkretettek és kettőt visszavonulásra kényszerítettek.

Az ütközet halottainak és sebesültjeinek száma még nem is ismeretes, egyes verziók szerint azonban legalább ötszáz katonát esett el a harcban. Sanghaji jelentések szerint

Lahaszuszu ostroma az általános orosz offenzíva kezdete volt.

Az oroszok hír szerint döntő akcióra határozták el magukat és rövidesen az egész Amur-hadosztály átlépi a kínai határt.

A mukdeni kormány, hír szerint, leggyorsabban fog kérni az oro-

szoktól s a nankingi kormánytól függetlenül tárgyalásokat akar kezdeni a szovjettel a keletkínai vasutak ügyében felmerült konfliktus elsimítása érdekében.

Sanghai, október 15. A Kuo-Min-Csun-párt forradalmának háttere meglehetősen zürzavaros. Feng tábornok még mindig nem nyilatkozott, hogy ki nek a pártjára áll az új polgárháborúban, noha Sanghainban bizonyosra veszik, hogy a lázadást Feng tábornok keze irányítja. Nem csatlakozott nyíltan a forradalmárokhoz Sanzi tartomány kormányzója, Jen-Szi-Csan tábornok sem s a nankingi kormány éppen ezért most arra törekszik, hogy a maga pártjára nyerve meg a kormányzót. A nacionalista kormány hír szerint elegendő katonasággal és hadianyaggal rendelkezik a háború megindításához.

INCIDENS NÉLKÜL FOLYT LE AZ ENGESZTELŐ ÜNNEP PALESZTINÁBAN.

Az engesztelő ünnep egész Palesztinában minden incidens nélkül folyt le. Az arab lakosság nyugodtan viselkedett, ami elsősorban annak tudható be, hogy az angol hatóságok minden intézkedést megtettek az esetleges rendezavarások megelőzésére. A sivatáral környékén nagyszámú angol rendőrség ügyelt a rendre.

VILÁGVÁROSOKBAN IS

A

FOR-EVER

THE FOREVER SHOP

CIPŐ VEZET

CSAK

BENYÁTSNÁL

Baltazár 12 pontja az Egységes Párt kiszagdafrakciója előtt

Budapestről jelentik telefonon: Az egységes párt kiszagda képviselő tagjai kedden délután Mayer János földművelésügyi miniszter elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen megjelent gróf Bethlen István miniszterelnök is. Az értekezleten több felszólalás történt.

Részletesen megvitatták dr. Baltazár Dezső püspök ismeretes tizenkét pontját is.

Váry Albert indítványára, gróf Bethlen István felvilágosító szavai után napirendre tért az értekezlet Baltazár Dezső dr. tizenkét pontja felett, hangsúlyozva, hogy a párt programja magában foglalja mindazokat a pontokat, amelyek az ország és egyben a kiszagdatársadalom érdekeinek

a megvalósítására alkalmasak. Az értekezlet lelkesedéssel monddta ki, hogy a jövőben is Bethlent és kormányát még fokozottabb mértékben támogatja az egységes párt programjának keresztülvitele érdekében.

Rendületlenül bíznak a kormányban, hogy a jövőben is minden lehető elkövet a nehéz helyzetben levő mezőgazdaság megsegítésére, egyben

erélyesen tiltakozik az ellen, hogy a mezőgazdaság súlyos helyzetét, — amely hasonlatos Európa egyéb országainak mezőgazdasági viszonyaihoz, — bármely részbeni politikai célokra igyekezzenek kihasználni.

Lord Rothermere nem akar Magyarországot belügyeibe beleavatkozni

Budapest, október 15. Lord Rothermere ma a Morningpost című angol lapban megjelent és állítólagos budapesti látogatásáról szóló hírrel foglalkozó nyilatkozatot tett. Ebben kijelenti, hogy a Morningpost, amely lapjainak sikertelen vetélytársa, valótlanosságokat irt az ő állítólagos budapesti tartózkodásával kapcsolatban. Ő a magyar belügyekbe nem avatkozott és nem is kíván beleavatkozni. Mindenesetre figyelmébe ajánlja a magyar kormánynak és Bethlen gróf miniszterelnöknek, hogy az egész világ az erős demokratikus kormányok vezetése alatt áll. Minden nagy államban a demokrácia ke-

rült felül és a kis országok nem engedhetik meg maguknak azt a lukszust, hogy ezzel a hatalmas áramlattal szembe ussanak. Magyarországnak szüksége van a nagy nyugati országok, Anglia, Németország és Franciaország barátságára és támogatására, hogy a revízió ügyét dülöre vigye. Nem akar Magyarországot belügyeibe avatkozni, csak annyit mond, amennyit minden lapja megírhat, bármely ország dolgaival foglalkozván. Figyelmébe ajánlja Bethlen gróf miniszterelnöknek Bismarckot, aki megadta a néppuccs szabadságjogokat.

Az osztrák szociálisták azzal fenyegetőznek, hogy vér fog tolyni

Bécs, október 15. Az eddigi tartózkodó viselkedéssel ellentétben a szociáldemokrata párt hivatalos lapja élesen foglal állást a kormány alkotmányreformja ellen. Azt írja az Arbeitzeitung, hogy a tervezetnek vannak olyan rendelkezései, amelyeket a szociálisták minden lehető módon megfognak hiúsítani, ilyen például Bécs közjogi helyzetének megváltoztatása, amely a főváros lakosságát lényeges jogoktól fosztja meg. A szocialista párt nem fog visszaveteni Schummy miniszter fenyegetésétől, hogy választani kell béke és háború, demokrácia és

diktatura között, ám jöjjön a háború és a diktatura, szakadjon Ausztriára a polgárháború, a nagy leszámolásból csak a demokrácia kerülhet ki győztesen, miután a bankok összeomlottak, infláció rázta meg a pénzpiacot, a forgalom megszűnt, a termelés megakadt, vér fog folyni és a külföld fegyveresen fog közbelépni. A kormány ne áltassa magát abban a hiu reményben — így végződik az Arbeitzeitung cikke —, hogy a szociáldemokrata párt visszaretten a fenyegetéstől és engedi magát megsarcoltatni. A jelszó az, hogy az alkotmány körül nincs alkut.

Nagy vitával telt el a képviselőház szünet utáni első ülése

Bethlen miniszterelnök: nem lehet komoly dolog egy momentán komisz gazdasági helyzetnek ki használása politikai célokkal.
— Alljon elő az ellenzék azzal az egészséges gazdasági programmal

Budapest, okt. 15. Több hónapi szünet után kedden újra összeült a képviselőház. Nagy számban gyűltek össze a képviselők a szünet utáni első ülésre. Az ülés megnyitása után Almássy László elnök felolvasta a kormányzó kérését, amely szerint Herrmann Miksa kereskedelmi minisztert kérelmére állásától felmentette és ugyanakkor Bud János közgazdasági minisztert nevezte ki kereskedelmi miniszterre. Továbbá Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter lemondását jelentette be és Gömbös Gyula honvédelmi miniszterre való kinevezését. Gömbös Gyula nevének említésekor az egységespárt tagjai megéljenztek az új minisztert.

Az elnöki előterjesztések után Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter két javaslatot nyújt be. Az egyik az elemi iskolák beiratkozási díjának új szabályozásáról szól, a másik pedig a természettudományok fejlesztéséről szóló javaslat. A Ház a javaslatokra kimondja a sürgősséget.

Ezután Walko Lajos külügyminiszter a Spanyolországgal és Bulgáriával kötött békéltető eljárásról szóló javaslatot terjeszti be.

Két javaslatot nyújt be Bud János kereskedelmi miniszter is.

Majd Zsitvay Tibor igazságügyminiszter áll fel szólásra és bejelenti, hogy az 1926-ban benyújtott okirati kényszerrel szóló törvényjavaslatot visszavonja. Helyette most beterjeszti az egyes jogügyletek kötelező írásba foglalásáról szóló javaslatot. Ugyanakkor benyújtotta a korlátolt felelősséggel járó társaságokról szóló törvényjavaslatot. Ezenkívül négy nemzetközi tengeri jogi egyezményről szóló javaslatot is a Ház elé terjeszt. Kéri a sürgősség kimondását.

Sándor Pál: Nem fogadjuk el a sürgősséget.

Az elnök szavazásra teszi fel a kérdést. A többség sürgősség mellett szavaz.

Az elnök: Gömbös Gyula honvédelmi miniszter kíván szólni.

Tapssal fogadják az egységespárton ezt a bejelentést. A szociáldemokraták azonban heves ellentétet fejeznek ki.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter benyújtja az új katonai büntetőtörvénykönyvről szóló javaslatot.

A szociáldemokraták kórusban kiáltják Gömbös felé:

— Jön a porosz szellem.

Az egységespárton tüntetően tapsolnak az új honvédelmi miniszter mellett.

Viczián István: Nem kell mindjárt az elején megijedni tőle.

Az elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e a Ház a javaslatra a sürgősséget.

Rassay Károly felkiált: Hiszen a miniszter nem is kérte a sürgősséget!

Almássy László elnök erre kijelenti, hogy tévedett és kéri, tekintse tárgyalannak a kérdés feltevését.

Ezután Almássy László elnök a napirendre vonatkozóan tesz indítványt. Eszerint a legközelebbi ülést a jövő kedden tartja a képviselőház és annak napirendjén a további intézkedések szerepelnek. (Zaj a Ház baloldalán.)

Ebben a pillanatban Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedik szólásra. (Halljuk! Halljuk!) — hangzik a Ház jobboldalán, a képviselők hosszasan tapsolnak.)

— A magam részéről indítványozom, — mondotta a miniszterelnök — hogy a Ház plénuma huszonkettedikén, a jövő kedden tartson ülést és erre tizze napirendre a közjegyzők és közjegyző jelöltek nyugdíjgyényéről szóló igazságügyi törvényjavaslatot. Ez alatt az egy hét alatt a Ház bizottságai foglalkozzanak a beterjesztett javaslatokkal.

Pakots József a napirendhez szól hozzá. (Zaj a kormánypárton.) Indítványozza, hogy az elnöki napirendi indítvánnyal szemben tüzzék napirendre Vass József jászárokszállási és Zsitvay Tibor békési beszédét. Az egész ország feleletet vár azokra a kérdésekre, amelyek a mai súlyos gazdasági válsággal kapcsolatosak. A panaszokról már nyíltan kell beszélni az ország színe előtt. Ezt már a miniszterek is szükségesnek tartották, amikor vasárnap két helyen is ilyen értelemben nyilatkoztak, de elfelejtették az orvoslás eszközeiről beszélni. Kifogásolja, hogy ilyen helyzetben a Ház elé apró javaslatokat terjesztenek. Lelkiismeretlen emberekről beszélt az igazságügyminiszter, akik kiviszik a pénzt az országból.

Zsitvay Tibor Pakotsnak ezekre a szavaira fejével bólint.

Pakots: A miniszter ugyanekkor fenyegetést is ígért. Félő azonban, hogy ezzel megbolygatja a társadalom békéjét.

Zsitvay Tibor: Szó sincs arról.

Pakots József végül kívánja, hogy a kormány komoly munka-programot adjon.

Pesthy Pál: Mi, akik a vidéken járunk, tudjuk jól, hogy a mai nehéz viszonyok ellenére sem csökkent a nép bizalma a kormány iránt.

Ettől kezdve Pesthy Pál szavai ugyszólván elvesznek a baloldalon támadt nagy zajban, amellyel a beszédet kísérik.

Pesthy Pál: Bizalommal tekintenek a kormány ama intézkedései iránt...

Közbeiktatás a baloldalon: Amelyek nem történnek meg.

Pesthy Pál: ... amelyek a legközelebbi megvalósulás előtt állnak. Ezek az intézkedések talán véglegesen, a szanálás érdekében még nem alakultak ki teljesen, de hamarosan a Ház elé kerülnek. — Csatlakozom a miniszterelnök ur előterjesztet napirendi indítványához.

— Az a párt is, amelynek élén állok, figyelemmel kíséri a gazdasági viszonyokat.

(Helyeslés a jobboldalon. Mi is szívbőlünk viseljük a nép érdekeit, de mindenesetre egy kis türelmet kérünk az igen tisztelt ellenzektől. Elfogadom a miniszterelnök ur napirendi indítványát. (Helyeslés.)

Malasics Géza: Sejtettem. Ezután Peyer Károly szól hozzá a napirendi indítványhoz. Azt javasolja, hogy a legközelebbi, október huszonkettediki ülés napirendjére tüzzék ki Vass József népjóléti miniszternek Jászárokszálláson elmondott beszédét.

Peyer Károly a demokratikus berendezkedést sürgeti. Helyteleníti, hogy az osztrák-magyar tábornokok nyugdíját mi fizetjük. A miniszteriumokban létszámápasztást vittek véghez. De csak a kezelőtiszteket és altiszteket küldték el megállapítható azonban, hogy még egyszer annyi miniszteri tanácsos van most is a miniszteriumokban, mint a háború előtt.

Ezután Váry Albert emelkedik szólásra. Az elnök napirendi indítványát elfogadja. De kötelességének tartja kijelenteni, hogy a kormányban a gazdasági válságon sürgősen segítenie kell. Felkéri a kormányelnököt és a kormányt, ismerje el kötelességének oly törvényjavaslatok beterjesztését, melyek ezt célozzák. Beismeri, hogy változtatni a dolgok lényegén nem lehet.

Felkiáltások az ellenzéken: Nem teszi meg a kormány a kötelességét.

Nagy Emil a padot verve: De hogy nem lehet!

Fábián Béla: Vonják le a konzekvenciákat.

Váry Albert: Nyugodtan dolgozni csak akkor lehet, ha a kormány először ezeken a bajokon segít. Bizom a kormány bölcsességében, hogy ilyen javaslatokkal fog idejönni. Mert már tovább a bajokat titkolni nem lehet és ezt felelősségemnek tudatában ki kellett jelenteni. (Taps a balközépen.) Ezután általános figyelem kö-

zepette Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Tisztelt Képviselőház! — kezdi a miniszterelnök. (Halljuk! Halljuk!) Méltóztassék megengedni, hogy a beszédek után még egyszer hozzászóljak a napirendhez.

Az eddig zajongó padsorokban csend lesz. A szociáldemokraták is nyugodtabban hallgatják a miniszterelnököt.

— Pakots képviselő ur az én indítványommal szemben azt az indítványt tette, — folytatta a miniszterelnök — hogy tüzzük a népjóléti és az igazságügyminiszter urak vasárnapi beszédét napirendre.

Meskó Zoltán: Az enyémet nem?

Bethlen István gróf miniszterelnök: Még pedig azzal a megoklással kívánják ezt, hogy ilyen módon az egész gazdasági helyzet meg lehetne tárgyalni a parlamentben. Hát, tisztelt képviselőház, arról szólni lehetne, amit az illető miniszter urak mondtak, de arról nem lehetne beszélni, amit a képviselő urak, például Peyer képviselőtársam mondott. Ő a közterhek csökkentése, a takarékosági bizottság kidolgozott terve felől érdeklődik és affelől, hogyan lehetne a magas kamatlábat valamilyen módon csökkenteni.

— Tisztelt Képviselőház! Ha van egyáltalában házszabály, akkor azt tisztelni kell. Ha a házszabály szerint kitűzzük az igazságügyminiszter ur és a népjóléti miniszter ur beszédét napirendre, akkor vita tárgya lehet az, amiről beszéltek. Ha azonban a képviselő urak kívánják, hogy a gazdasági helyzetet vitassuk meg, akkor arra is van mód.

— A képviselő urak önálló indítványok alakjában...

Nem segít itt semmi, ismerjük már, sohasem fogadják el — kiabálják a szociáldemokraták.

Bethlen István gróf: ... Ráműtathatnak arra, miképpen képzelték a gazdasági helyzet orvoslását. — Erre vonatkozóan kritikát sajnos hallottunk, de indítványt mentől kevesebbet.

Felkiáltások a szociáldemokratáknál: Nem vagyunk kormányon!

Bethlen István gróf: Bocsánatot kérek! Önök nincsenek kormányon, de nagyon egészséges volna, ha a közvélemény egyszer látná azokat a terveket, amelyek segítségével önök tudnának valamit jobbat csinálni.

Fábián Béla: El fogjuk mondani.

Bethlen István gróf: Ha azonban ezt politikai ténnyé terelik és céljuk az, hogy kormánybuktak legyen belőle, akkor kérdezem: ha az ellenzék kerül erre a helyre, melyek lesznek azok az eszmék, amelyek segítségével ezt a gazdasági helyzetet orvosolják?

(Zaj a szociáldemokratáknál, élénk helyeslés a jobboldalon.)

— Akik a maga részéről kritikát gyakorol és vele a kormány távozását kívánja, álljon elő azzal az egészséges gazdasági programmal és tessék azután a kettőt egymással szembeállítani. — Egyébként azonban nem lehet komoly dolog a kihasználása egy momentán komisz gazdasági helyzetnek politikai célokkal.

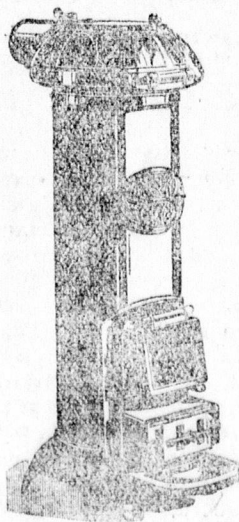
— Ezek alapján kérem az általam előterjesztett napirend elfogadását. (Taps a jobboldalon.)

Ezután szavazásra teszi fel az elnök a kérdést és a képviselőház óriási többséggel Bethlen István napirendi indítványát fogadta el.

Az ülés negyvenöt órákor bezár az elnök.

Órajavitások 2 P-től

jótállással. Ékszerkészítés, javítása. Órajárat: Aranyat vesz. Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám.

'KALOR'
tolyonégő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagykereskedés.
Debrecen.

Telefon: 6. és 5-48. szám

Különleges és
egyszerű**BUTOROK**jótállással részletre leg-
előnyösebben**Faiparnál**Király ucca 4. szám
Ugyeljünk a címre**A debreceni egyetemi ifjuság demonstrációja a kormányzó mellett**

A debreceni egyetemi ifjuság gyűlést tartott a pesti szociálista gyűlés után történő tekel kapcsolatban.

A debreceni Tisza István Tudományegyetem ifjusága kedden délelőtt fél 1 órakor lelkes hangulatú gyűlést tartott, amelyen Horthy Miklós kormányzó iránti ragaszkodásának és hűségének adott kifejezést. Erre a gyűlésre azok a pesti tüntetések adtak alkalmat, a melyek Pesten vasárnap játszódtak le, ahol a Tattersallban tartott szociáldemokrata gyűlés után, alighanem kommunista pénzen felbérelt tüntetők az utcákra felvonulva gyalázkodó kifejezésekkel illették Magyarország kormányzóját és miniszterelnökét. A tüntetést a budapesti rendőrség szétoszlatta. Ez a tüntetés megmozdulásra bírta a debreceni egyetemi ifjuságot is.

Csányk Benjámint rektor enge-

délyével a jogi kar első számú tantermében tartotta meg az ifjuság gyűlését, amelyet Uray Sándor jogásznök, Dobray Endre és Végh László tartottak beszédekkel. A szónokok hangoztatták, hogy a magyar egyetemi ifjuság most is tanujelét adja a kormányzó iránti ragaszkodásának és szeretetének és annak, hogy új és integer Magyarországot akar.

A Himnusz elénekzése után egyhangulag elhatározta a gyűlés — hogy a kormányzót táviratilag üdvözlő és rendíthetetlen bizalmát és ragaszkodását felajánlja. A távirat szövegét nyomban postára adták.

A közgyűlés a kormányzó ünneplésével és a Szózat elénekzésével lelkes hangulatban ért véget.

Az ügyvédek az okirati kényszerről szóló javaslatról

A Budapesti Ügyvédi Kamara válsztmánya rövidesen rendkívüli ülésen foglalkozik az okirati kényszerrel szóló törvényjavaslattal. Az ügyvédi kamaráknak azonban már ma délelőtt kiadott egy kommunikét, amelyben állást foglal a javaslat tekintetében. Ebben rámutat arra, hogy előnynek tekinthető az eddigi tervezettel szemben, hogy a javaslatban bizonyos örökösödési jogügyletekhez a kir. közjegyző, vagy bejegyzett ügyvéd által készített magánokirat, vagy közokirat szükséges.

Legnagyobb vívmánynak az ügyvédség a javaslat három rendelkezését látja: a zugírászat szigorubb üldözését, továbbá azt, hogy a részvényláráságoknak és szövetkezeteknek a cégbíróshoz intézett minden beadványát, bejegyzett ügyvédnek, — vagy közjegyzőnek kell ellenjegyezni és végül azt, hogy ezentúl a bíróból, vagy ügyészből lett ügyvéd három éven át nem képviselhet feleket az előtt a bíróság előtt, amelyben működött.

Villamosvasut katasztrófa Olaszországban

Hat halott és 70 sebesült.

Róma, okt. 15. A gamboloi villamos vasut összeütközéséről a következőket jelentik: A Mortarra és Vigevano között közlekedő villamos vasut két szembejövő szerelvénye nagy sebességgel egymásnak ütközött. Az összeütközés következtében mindkét vonat közepes kocsijai pozdorjává törtek. A

kocsik romjai alól jajveszékélés és segélykiáltások hallatszottak és a mentés során hat halottat, 23 súlyos és 50 könnyű sebesültet húztak ki az összeroncsolt kocsik alól. A súlyosan sebesülteket a gamboloi kórházba szállították. — Az összeütközés okát eddig még nem sikerült kinyomozni.

MacDonald telmászott egy almátára, lánya a mozdonyon utazott

Londonból jelentik: MacDonald az Egyesült Államokban való tartózkodásának utolsó napját a pihenésnek és a régi emlékek felújításának szentelte. Meglátogatta azt a házat, ahol harminc évvel ezelőtt nagyon szerény körülmények közt szállt meg. A gyümölcsös kertben felmászott egy fára, onnan leányának almát rázott le. Este régi ismerőseivel a Henri Street Settlement egyik népházszertü intézményében költötte el egyszerű vacsoráját és elbeszélte leányának, hogy első amerikai útján ott étkezett. Elutazása alkalmából zászlódszbe vonták a new-yorki Grand Central pályaudvart. A Pálvaudvaron kétszáz díszrubán rendőr

sorfala között szállt fel MacDonald a különvonatra és a tömeg nagy éljenzése között indult el. Ishbel kisasszony az ut egy részét a mozdonyon tette meg. Később a mozdonyvezetőnek a bucsuzásnál kapott virágok egy részét. A különvonat este hat óra 30 perckor érkezett meg a Niagara vizeséhez. MacDonaldot és leányát Torontóban az amerikai szocialista szövetség küldöttsége fogadja. A szövetség mindent elkövetett, hogy MacDonaldot arra bírja, tartson beszédet a szövetség konferenciáján, de MacDonald úgy találta, hogy ez ellenkeznék azzal a szándékával, hogy tartózkodni fog vártpolitikától.

A Zappelin elindult balkáni útjára és Budapest fölött is elrepül

Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin reggel 8 óra 20 perckor elindult balkáni útjára, amelynek során meglátogatja Budapestet is. A léghajó összesen 20 utast visz magával, ezeknek fele svájci. Az utasok közül 5 nő.

Éjszakai jelentés szerint a Zep-

ppelin már áthaladt a bajor-osztrák határon. A léghajó Magyarországon fölött postaszákokat fog ledobni. A német postaigazgatóság arra kéri a közönséget, hogy amennyiben a postaszákok megtalálják, szolgáltatassák be a legközelebbi postahivatalba.

EGY MAGYAR FÖLDBIRTOKOST BÖRTÖNRE ÍTÉLTEK A CSEHEK, MERT FEGYVERT TALÁLTAK A KÁLYHA CSÖVÉBEN

Ungvárról jelentik: Ez év tavaszán a cseh csendőrség arról értesült, hogy a farkasfalvi kastélyban katonai fegyverek vannak elrejtve. Nyomban fogatosították házkutatást és a kályhacsőben két katonai fegyvert, revolvvert és töltényeket találtak. Fogatassy földbirtokos volt magyar tiszt ellen, továbbá a cselédsége és két kőműves ellen megindították az eljárást. A két kőműves ellen azért, mert a tatarozásnál megtalálták a fegyvereket, de nem tettek jelentést a cseh hatóságnak. A földbirtokos azzal védekezett, hogy a fegyvereket Magyarországon élő sógora rejtette el és arról neki semmi tud-

mása sem volt. A bíróság védekezését nem fogadta el, hanem 5 hónapi börtönrre ítélte. A többi vádlottat felmentette.

MAC DONALD SZERINT ANGLIA ÉS AMERIKA NÉPE EGYÜTT IMÁDKOZIK A HÁBORU ELKERÜLÉSÉRT.

London, okt. 15. MacDonald a Niagara vizeséstől az amerikai néphez intézett bucsuizenetében azt mondja, hogy nagyon meghatótta az amerikai nép iránta megnyilvánuló szeretete. — Anglia és Amerika együtt fog imádkozni azért, hogy a háboru soha ne háborgassa többé a népek nyugalomát.

Értesítés!

Többoldairól megnyilvánult óhajnak eleget téve, a mai nappal

a takarékosági könyvecskére való árusítást az

eddigi szolid szabott árak mellett

megkezdtem!

A világhírű SALAMANDER cipőn kívül állandóan nagy raktárt tartok a legújabb divatu külföldi, valamint elsőrangú budapesti gyárak gyártmányaiából.

Gyermekcipőkben a világhírű MATHAN cipőkön

kivül a legjobb és legtartósabb gyártmányokat tartom.

Meglepően olcsó árak!

Szíveskedjék kirakataimat megnézni!

Cipőkülönlegességek SALAMANDER e yedárusítás

FIAC UCCA 22. SZAM

Liener Béla üzletvezető

Angol szövetekben vezet FELDHEIM IMRE Kossuth utca 6. szám

A VIZSGÁLOBÍRÓ LEFOGLALTA
AZ ELEVENEN ELTEMETETT
AL-MÁRKI EMLÉKIRATAIT

Párisból jelentik: Több napig tartó kutatások után tegnap végre megtalálták a verneuli erdőben az élve eltemetett Champaubert „márki” memoárjait. Champaubert tudvalevően azért temetette el magát, hogy reklámot csapjon később kiadandó memoárjának. A memoárokat staniol-papírba csomagolva találták meg a sírgödör közelében. A staniol-papírban rengeteg kivágott újságcikk volt, amelyek Champaubert különböző büncselekményeivel foglalkoztak. Ezenkívül egy hosszú papírlapon fel voltak sorolva Champaubert összes büncselekményei, a tények rövid ismertetésével és fantasztikus címmel, mint pl. „A láthatatlan halál-sugár”, „Párbaj az amerikai rendőrséggel”, stb. A vizsgálóbíró lefoglalta a csomag tartalmát.

RÁDIÓ-MŰSOR

SZERDA, OKTÓBER 16.

BUDAPEST. 9.15: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli barangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Hangverseny. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élmiszerezések. — 3.30: „Morse” tanfolyam. — 4.10: Meister Ferenc dr előadása: „A kenyérmezei győzelem 550-ik évfordulója.” — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5.10: A Turáni Társaság előadása. Buán Aladár dr. a Turáni Társaság alelnökének felolvasása: „Az ést irodalom kimagasló értékei”. — 5.40: Orbán Sándor magyar nótákat énekel Rigó Jancsi cigányzenekarának kíséretével. — 7.00: Olasz nyelvoktatás. — 7.40: Rádióamatörposta. — 8.25: Lóverseny- és ügetőversenyeredmények. — 8.30: „Norvég est” a Nemzetközi Rádió Unió nemzetközi műsorozatában. Utána kb. 10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A Fejes szalonzeneke, az Ostende jazz, továbbá Horváth Gyula és zenekarának hangversenye.

BERLIN. 2.00: Gramofon. — 4.15: Szórakoztató zene. — 7.00: Szonáták. — 8.00: Offenbach: „A trapezunti herceg” című operettje. — 9.00: Offenbach zene. — Utána hírek és 1.30-ig tánczene.

FRANKFURT. 4.15: Wagner hangversenye. — 8.00: Norvég est: zenélés közvetítése Stuttgartból: irodalmi rész Kunt Hamsun és Bojer János műveiből. — 9.00: Tájszólások cseresztje.

LIPCSE. 12.00: Kétórás gramofon. — 4.30: Operettzene. — 8.00: A drezdai filharmonikusok előadása Strauss Richárd ifjúkori műveiből. — 9.15: Norvég zeneest. — 10.15: Hírek, utána bécsi keringők.

MILÁNÓ. 5.00: Kvintett. — 8.30: Könnyű zene. — 10.10: Szórakoztató zene.

PRÁGA. 11.15: Gramofon. — 12.30: Déli zene. — 7.05: Morva népbetűdák. — 8.00: Norvég nemzeti est. — 9.30: Thein prágai operanékes népdalokat énekel.

RÓMA. 5.30: Könnyű zene. — 9.02: Verdi „A végzet hatalma” című négyfelvonásos operája.

WIEN. 11.00: Silving négyes. — 3.15: Ifjúsági hangverseny. — 4.00: A Geiger zenekar hangversenye.

Utközö államot akarnak létesíteni Románia és Oroszország között

Ukrajnát szemelték ki erre a szerepre — ha vállalja

Bukarestből jelentik: A kisantant konferenciákon és a genfi, valamint a hágai tárgyalásokon már évekként előtérbe került az a kérdés, hogy Románia és Oroszország között egy úgynevezett tampon államot teremtsenek. A kérdés részleteiben eddig még nem igen lehet mélyebben betekinteni, azonban a nagyhatalmak segítségével a há-

rom érdekeit állam tanácskozásokkal kezd Ukrajnát illetőleg, mert terv szerint Ukrajna lenne ez a közbeékelte állam. Még ismeretlenek az eszközök, amelyeket alkalmazni fognak a szovjet állam függetlenítése érdekében, de tény, hogy a kérdés ezúttal komolyabb stádiumba jutott.

Madridban meghalt egy pupos koldus, akinek a pupjában 10,500 dollár volt elrejtve

Madrid, október 15. A Monopol nevű városrészen meghalt egy pupos koldus, akit mindenki szegénynek ismert. A német származású embert halála után levetkőztették. Ekkor derült ki, hogy amit mindenki pupnak gondolt és amelyből a koldus tulajdonképpen élt, — mert hiszen pupos volta indította a környéketek adakozására, — nem

volt más, mint egy nagy zaesko, amelyben, mikor felbontották, 10,500 dollárt találtak. Amikor a nagy összeg a koldus testén megtalálták, azonnal a lakására siettek és ott is alapos kutatást rendeztek, amelynek során mintegy félmillió pezeta értékű részvények és más értékpapírok kerültek napvilágra.

Mire képes a reklám

A halálraítelt az akasztófáról hirdeti, hogy melyik a legjobb esokoládé.

Newyork, okt. 15. Az amerikai lapok egy texasi kivégzéssel kapcsolatban éles harcot kezdték a reklám izléstelen kinövéséi ellen. Texasban a múlt hét végén felakasztották egy többszörös gyilkost. Mikor a gyilkos már a siralomházban volt, az ügyész ség engedelmével egy jól öltözött ur jelent meg nála, aki titokzatos tárgyalásokat folytatott a halálraítelttel. Hogy miről tárgyaltak, az csak másnap derült ki, amikor a delikvens az akasztófa alá lépett. A kivégzést nagy tömeg nézte végig. Az

oított feje már a hurokban volt, — midőn azzal a kéressel fordult a bírónak, engedje meg, hogy néhány szót intézzem a tömeghez. A bíró teljesítette a delikvens utolsó kívánságát, mire az elítelt a következő rövid beszédet mondotta: „Testvéreim! A halál torkából hirdetem nektek az igazságot! Soha se felejtsetek el, hogy legjobban a Williamson-féle esokoládé!”

Az elítelt örökösei 5000 dollárt kaptak ezért a reklámért.

Betűháboru van Törökországban

AZ ABC 482 JELÉT FELCSERÉLTÉK 29 BETŰVEL

Törökországban betűháboru van. Tudvalevően eltörölték az arabs betűket s helyükbe léptették a latinokat. Manapság Törökországban nem is beszélnek egyébről, az újságok naponta hosszú cikkeket szentelnek ennek a korszakalkotó újításnak. A vezércikk helyén lángoló felhívásokat olvasunk, mind a néphez, mind a művelt osztályokhoz, hogy haladéktalanul tanulják meg az új abc-t. Falragaszok, röplékek, fényhirdetések agítálnak az eszméért. Minden uccsarkon abc-s könyvet árulnak, még az amerikai mogyoró árusítói is.

Kemál pasa nemcsak szónokol az ügy érdekében, hanem valóságos tanítómesterévé válik a török népnek. Állandóan résen van, hogy alattvalói mit tanultak s mennyi idő alatt. Ha valaki fölkeresi őt fontos politikai ügyben, legyen az a legelőkelőbb bey is, azonnal vizsgáztatja és ha az illető nem tesz elegendő tudásról tanúságot, akkor nem bocsátja el valamilyen kegyesen. Bárhova érkezik, hivatalos fogadtatásokra, ünnepekre, a képviselőket és parasztokat kiváltatja, hol tartanak az abc-ben.

Az egész ország lázban ég. Nem is kis dolog ez. Ha figyelembe vesszük, hogy a régi török abc-nek 482 jelét feleltették 29 egyszerű latin betűvel. Forradalom ez a közéletben, iskolákban, nyomdáknak, bankokban, az irodalomban, a reklám művészetében, az írógépírásban, a postán, a távírdá-

ban, ahol ma már mindenütt az új betűket alkalmazzák.

Az iskolákban ma már szintén az abc szerint írnak a kis törökök. Újságjaik, folyóirataik sutba vetették az arab jeleket és latin betűkkel jelennek meg.

Anatolia vidékén a parasztok, Konstantinápolyban az egyszerű munkások mind tanulnak-tanulnak.

Törökországba eddig a lakosság 80 százaléka betűtudatlan volt. Az újítás mindenesetre megkönnyíti a népnek a műveltség megszerzését, főképp pedig a nyugattal való érintkezését, mely eddig meglehetősen nehézkes volt. Idegen nyelvet is könnyebben tanulhatnak meg a törökök. Tudomány és oktatás előtt beláthatatlan táblat áll.

LINDBERGH EGYMILLIÓ DOLLÁR
UTÓLAGOS NÁSZAJÁNDEKOT
KAPOTT

Newyork, október 14. Lindbergh ezredesnek júniusban volt a lakodalma Dwigth W. Morrow, az Egyesült Államok követének leányával. Amikor Lindbergh elvette feleségül Anne Morrow-ot, nászajándékról semmiféle említés nem történt. Most azután Lindbergh apása a newyorki Bankers Trust Companytól egy millió dollárt helyezett letébe Anne leánya javára.

Lindbergh és felesége az utólagos nászajándékról még nem tudnak semmit, mert hosszabb repülőúton vannak, amelynek során a délamerikai új postaiáratok utját jelölik ki.

KÉT LÓFARK: EGY HÓNAP

Levágta feltucat lónak a farkát, háromhónapi kapott érte.

Szinte el sem hinnők, hogy megtörtént, ha nem olvasnánk hiteles tudósítást *Uj Somogy* című kaposvári lap társunkban erről, hogy mostanában már lófarkot is lopnak. Sajnos, a tudósítás nem számol be arról, hogy mi célja volt a feltucat ló lenyírált farkával a tolvajnak, hacsak nem a lószórmatrac szállításra gondolt, ami azonban legujabban irattárba került.

Íme a lófark-tolvajlásról szóló hír: „Bácsi Károly napszámos Kossa János peccsérvisnye gazdaságának istállójába belopódzott és hat lónak levágta a farkát és azokat ellopta. A kaposvári kir. törvényszék egyes bírja lopás vétségé miatt háromhónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.”

TAN- ÉS TESTNEVELÉS- KÖTELESEK NYILVÁNTARTÁSA A MULT HÓNAPBAN

A tankötelesek törzskönyvvezetője az elmúlt hónapban a vidékről érkezettek törzskönyvi lapjait nyilvántartásba vette, az eltávoztak törzskönyvi lapjait megküldötte az illetékes vidéki törzskönyvvezetőknél, továbbá a szeptember hónapban beérkezett egyéni lapok feldolgozását megkezdte.

A testneveléskötelesek nyilvántartója a vidékről Debrecenbe érkezett testnevelésköteles ifjakat nyilvántartásba vette, az eltávoztak lapjait pedig az illetékes vidéki testnevelési nyilvántartóknak megküldötte.

Iskolai mulasztás előfordult szeptember hónapban 249. Testnevelési mulasztási eset előfordult szeptember hónapban 74 az év eleje óta. 1929 január 1-e óta összesen 6040. Iskola-mulasztási bírságpénz befolyt szeptember hónapban 167 P. Testnevelési mulasztási bírságpénz befolyt szeptember hónapban 1166 P. Az év eleje 1929 jan. 1. óta összesen 5405 P 78 fillér.

ESKÜVŐJE ELŐTT AGYON- LÖTTE MAGÁT EGY ER- DÉLYI BANKIGAZGATÓ.

Kézdivásárhelyről jelentik: — Graeff Róbert, a kézdivásárhelyi takarékpénztár fiatal aligazgatója tegnap délután mellbelötte magát és pár órai kínlás után meghalt. — A megrendítő eset okáról több verzió kering, némelyek azt tartják, hogy az ambiciózus fiatalember azért dobta el magát az életet, mert hivatalában mellőzés érte; mások amerikai párbajról beszélnek, amelyet Graeff a múlt hónapban vívott volna meg egy nagyszabású fiatalemberrel. A tragédiát még titokzatosabbá és komorabbá teszi az a körülmény, hogy a 30 éves fiatalember vőlegénye volt egy brassói előkelő urileánynak és az esküvő már ki is volt tűzve a jövő hétre.

Weisz kelmefestő

Arany János-u. 7.

fest, tisztít.

Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Weinstock Henrik

butorüzetében
elsőrangú

műbutorok
kaphatók.

Miklós ucca 2. szám.

Előnyös feltételekkel.

„Egyesült európai államok“

— Beszámoló —

A „Debreczen“ egyik számában egy cikk jelent meg ezen cím alatt. Ennek írója az európai államok egyesülését magyarázza az ő elgondolása szerint. Legyen szabad itt előadni miképpen gondolom én el az egyesülést. Majd az idő lesz hivatalos elbírálni, melyik elgondolás közelítette meg legjobban a valóságot. Hogy hasznunkra lesz-e az „USE“, azt ki tudná előre megjósolni?

Briandnak igaza lehet abban, hogy ez a grandiózusnak mondható eszme megvalósítható. No de nézzük hogy is gondolom én el ezt a dolgot? Az egyesülésben megszűnnek az ország és vámhatárok! Természetes, hogy megszűnik az utlevél és vízumkényszer! Az USE ugy szerepel mint egy nagy ország, melynek közös törvényei, közös intézményei vannak. Egységes valuta lép életbe. Az európai „Unió“ minden államának polgára automatikusan az USE. polgárává válik. A vámvonalak leomlásával szabad lesz a kereskedelem az ipar és szabad lesz a költözködés. Mindenki ott telepedhet le, ahol a megélhetését megtalálja. Minden államérdeke egyformán fontos! Ez az igaz béke!

A „Debreczen“ cikkében még a következő rész foglaltatik: „oktatásnak lenne elhívetni magunkkal, hogy ezen az uton régi integritásunkat elnyerjük, ha nem is éppen a határok szerint; de legalább nemzetgazdaságilag“.

Vezető politikusaink folyton azt hangoztatják külföldön, hogy mi bekécskészközzel törekedünk a revízióra. Ennek egyik módjára rámutatott a belga miniszterelnök, mely szerint az utódállamokkal való közvetlen tárgyalásban látja a revízióhoz vezető utat. (Lásd a Pesti Napló f. hó 15-iki számát.) Jó uton járhat ez a külföldi politikus, mert a román optáns-ügyben már másodszer kell tárgyalnunk, önkéntelenül adódik a gondolat, hogy egy „füst“ alatt nem lehetne ezt is tárgyalni? természetesen bővített Rothermere-féle kiadásban.

Rá kell mutatni egy igen fontos szempontot ami egyesülésre készíti Európát. Es ez Amerika. Az amerikai „Unió“ egész gigászi erejével ráfekszik az európai államokra. Megfojtással, elnyeléssel fenyegeti az európai országok iparát, mezőgazdaságát és kereskedelmét. Mint a „polip“ úgy nyújtja ki csápjait az európai ipartelep után, megszerelve azok hatalmas részvény többségét. — Mint a mágnes-patka magához vonja és fogva tartja a vasat, úgy vonja magához az USA. az európai állami bankok aranyfedezetének jelen tény részét.

Csonkamagyarországnak mindent el kell követnie, hogy a Millerand-féle levélben biztosított jogát, mely szerint 10 év elmúltával revíziót kérhet — mielőbb el is érje; mert csak így, mint területileg jóval megnagyobbodott szuverén állam csatlakozhat az USE-hez.

No de vigasztalódjunk. Briand álma még messze van a megvalósuláshoz. Kisebb jelentőségű ügyben igen nehezen jön létre Genfben megegyezés, legfeljebb ha az optánsperben kell határozni. Olyan formán vannak velünk, mint mi voltunk Ausztriával a Monarchia idején. Tudott dolog, hogy a „Monarchia“ másik fele vegyes nyelvű

apró államokból adódott össze s ezek mindég hadilábon álltak a Császárváros politikusaival, de ha Magyarország ellen kellett fellépni, akkor mindég összetartottak.

Hogy a Henderson vezetése alatt összeülő magyar-román optáns tár

gyalásnak mi lesz a vége, azt nem tudjuk, de nekünk kötelességünk, hogy a revíziót állandóan sürges-sük, s annak mielőbbi megvalósulása érdekében mindent elkövet-sünk.

K.

Dán újságírók Debreczenben

Érdekes vendégei vannak ismét Debreczen városának. Hétfőn este egy hattagú társaság érkezett a városba: dán újságírók. Leffler Béla egyetemi magántanár, a stockholmi magyar sajtótársaság kalauzolója mellett.

A vendégeket dr. Ecsedi István múzeumigazgató fogadta az állomás. Innen a dán újságírók az Arany Bikába hajtottak, ahol vacsora után lepihentek.

Kedden délelőtt kimentek az egyetemi telepre, ahol elragadtatással szemlélték Európa legszebb fekvésű főiskoláját. Azután visszajöttek a városba s itt megebédeltek, majd dél-

után tovább útaztak Nyíregyházára.

Kedden délelőtt egyébként Budapestről két távirati megkeresés érkezett Debreczenbe a polgármesteri hivatalhoz. Az egyik táviratban a budapesti dán konzulátus értesíti a dán vendégeket, hogy Fleischl főkonzul csütörtök délelben 2 óraker ebédre hívja budapesti lakására az újságírókat. A másik táviratban az Otthon írók és újságírók köre csütörtök este hírvja meg a dán hírlapírókat.

Igy aztán a dán újságíróknak a látogatása a Tiszántúlon igen rövid időre van szabva.

A budapesti tábla mérsékelte a polgárdi férjgyilkos asszony büntetését

Budapestről jelentik: A tábla Kállay tanácsa folytatta a férjgyilkos ifj. Csonták Istvánné polgárdi asszony ügyének tárgyalását. Ifj. Csonták Istvánnét, aki szülei segítségével tizenegy késszurással ölte meg férjét, a székesfehérvári törvényszék tizenháromévi fegyházra, Szentest tízévi, Szentest öt évi fegyházra ítélte. A mai tárgyaláson Vargha József dr főügyész mondta el vádbeszédét. Részletesen ismertette a példátlan kegyetlenséggel végrehajtott bűncselekmény részleteit.

A fiatalasszony lelkiülete — mondta — annyira zuhlott, hogy semmiképpen sem egyeztethető össze ez a vadállati jellem az általános tisztelt

női ideállal. Az az asszony, aki tizenegyszer beledőfi férjébe a kést, mindenképpen méltó a legsúlyosabb büntetésre. Mind a három vádlott szigorú megbüntetését kérte.

Pattantyus-Ábrahám János dr védőbeszéde után az ítélőtábla kihirdette az ítéletet. Eszerint Csonták Istvánnét nyolcévi, Szentest Istvánt öt évi, Szentest Istvánnét pedig két évi fegyházra ítélte el. Az indokolásban a tábla elfogadta a védő által hangoztatott jogos felindulás esetét és ennek alapján mérsékelte az elsőfoku ítéletet. A főügyész, a védő is semmiségi panaszt jelentettek be.

Ismét verekedés volt a budapesti műegyetemen

Budapest, október 15. Háromnapos szünet után az egyetemeken ismét megjelentek az előadásokon a zsidó vallású hallgatók. A Pázmány Péter Tudományegyetemen és a közgazdasági fakultáson a délelőtti nyugalomban telt el, a tanárok előadásait semilyen incidens nem zavarta meg.

Rendkívül nagy élénkség volt azonban észlelhető a Műegyetemen. A legutolsó hét egyetemi zavarágainak a főfészeke úgy látszik a Műegyetem, mert amíg az elmúlt héten is a műegyetemi diákság körében volt a legnagyobb a nyugtalanság, úgy kedden egyenesen tumultuozis jelenetek színhelye lett a kémiai tanszék előadóterme.

A zsidó vallású technikus hallgatók reggel nyolckor megjelentek az előadásokon s Hovsay Lajos vegyész-professzor előadása alatt elfoglalták helyüket a tanterem legutolsó pad-soraiban. Az előadás befejeztével hangos kiáltás közben műegyetemisták egy csoportja fogta közre az utolsó padosorokban ülő diákokat, akik közül

hármat tetleg bántalmaztak is. A többi műegyetemi tanszéken is igen nagy volt az izgalom, úgy hogy a délelőtti órákban sok zsidó vallású hallgató elhagyta a Műegyetemet. Tekintettel arra, hogy a Műegyetemen kapusok igazoltatják a belépőket, kétségtelennek látszik, hogy az első-másodévesek mai vegytanóráján nem betolakodott idegen diákok, hanem maguk a technikusok okozták a zavarágásokat.

A tudományegyetemen dr Doleschall Alfréd rektor magnificus a mai napon is fenntartotta még elmúlt pénteken elrendelt biztonsági rendszabályait: a főkapu zárva van s csak a Szerb uccai bejáraton léphetnek be a központi épületbe és a jogi karra azok, akik lecke-könyvvvel tudják igazolni kari hovátartozásukat. A rektor rendelete értelmében ugyancsak ez az igazoltatás folyik az orvosi, gyógyszerészi és bölcsészeti karon is és karszallagos pedellusok őrzik a Trefort-kert kapuit. Az altisztek mellett külön még a bajtársi egyesületek megbízottai is ellen-

Villanyondolálás

mosható, tartós hullámok, gyógyhab fejmosás víz és szappan nélkül. Parókakészítés. Művészi hajmunkák a legújabb párisi módszer szerint. Hajfestés minden árnyalatban

Komáromi-szalomban

DEBRECEN, József kir. herceg ucca 3. sz., Arany-bika fürdő előtt.

Lengyel fest, mos, tisztít

kifogásialanul. Agytöltéskészítés gőzzel Csapó-u. 28. Bauhyányi-u. 1

őrzik a belépőket, nehogy más fakultásbeli hallgatók férközhessenek be az épületekbe rendezvények céljából.

A tudományegyetem összes fakultásain csaknem teljes számmal megjelentek az előadásokon a zsidó vallású egyetemi hallgatók s a tanulás és tanítás zavartalanul folyik. A rektor energikus rendszabályai.

A te utad az én utam

Az alkony bontogatja szárnyát,
Szerelmes, lágy szellő suhan;
Nyomon követlek tova titkon, —
A te utad az én utam.

Te olyan vagy, mit az
Ezüstös holdugár;
Én, mint a néma, komor árnyék,
Mely mindenütt osonva jár.

A fényt, virágot szórd te másnak,
Legyen más nálam boldogabb,
Legyen vihar a más szerelme, —
Az enyim szélfodrozta hab.

A fényből adj csak egy szilánkot,
Virágnak csak egy levelét,
Csak parázsát szived tüzének,
A boldogságnak csak felét.

KUTASSY KATO.

ZITA GYERMEKEIVEL
BELGIUMBA KÖLTÖZÖTT.

Madridból jelentik az Exchange Telegraph-nek, hogy Zita királyné gyermekeivel együtt elhagyta Lequeu-t és Belgiumba költözött. Ott főherceg a lüttihi egyetemre iratkozik be; a királyi család Lüttihi környékén fog letelepedni.

PÁRISZ MELLETT FELROBBANT
EGY AUTÓGYÁR.

Páris, október 15. Ma délelőtt a Páris közvetlen környékéhez tartozó Suresnes egyik autómobilgyárának öntőműhelyében robbanás történt. Az épület teljesen rombadott. A romok közül eddig négy halottat és több sebesültet húztak ki. A helybeli tűzoltóság támogatására a párisi tűzoltók is kivonultak. A rendőrség vizsgálatot indított.

Olcsóbb húsrak:

I. rendű la marhahus 1 P. 60 f.
II-od rendű marhahus 1 P. 20 f.

Ugyanitt kőfer hus ugyan-
ezért az áráért kapható

Mindennap friss vágás.

Weisz Lajos mészáros

Csapó ucca 24. (Barna-féle ház)
Nyitva délután is 5-7 óráig.

Szebb és olcsóbb, mint a
csempe

„Gromo“
zománcozott falvédőlemez
tűrdőszoba és konyhafalak
burkolására minden színben
izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós
bádogos és vízvezeték sze-
relő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9 17.

Gyászrovat

Gémes Imre meghalt

Hétfőn éjszaka Budapesten meghalt Gémes Imre, az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Rt. ügyvezető igazgatója, akinek halálhíre itthon, Debrecenben is általános, mély megdöbbenést és részvétet keltett. Gémes Imre, a kiváló gépészmérnök, az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Rt.-nak ügyvezető igazgatója volt azóta, amióta ez a részvénytársaság a Magyar Vasúti Forgalmi Rt. érdekkörébe ment át. Az átvételkor Kisaranyu bányaüzemet óriási szaktudásával, nagyszerű kereskedelmi érzékével az ország egyik legnagyobb bányai ipartelepévé fejlesztette. Tisztviselőivel, többszázra menő munkásaival a legmelegebb kapcsolatot teremtette meg és a legteljesebb mértékben kiérdemelte és élvezte is felelősségének bizalmát és szeretetét. A társadalmi életben előzékenysége, szeretetreméltó modora csak barátokat szerzett számára, sokoldalú hivatali érintkezése pedig a vállalat iránti bizalmat váltotta ki mindenütt.

Gémes Imre férjkorában, — 54 éves korában halt meg. Aradon született, ugyanott végezte középiskoláját, majd a József Műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett és mindjárt a MAV szolgálatába lépett. Egyike volt a MAV legkiválóbb mérnökeinek, aki működése alatt több találmányával mozdította elő a MAV gépgyári üzemét s a mozdonyról írt nagyterjedelmű tankönyve évtizedeken keresztül szolgált a gépész- és mozdonyvezető vizsgára készülő MAV alkalmazottak tudásának alapjait. Mint fiatal ember érte el a szombat-helyi gépjárműműhely főnökhelyettesi állását, ahonnan a debreceni nagy gépjármű műhely élére került, mint a nyugdíjba készülő Rother Ernő főnök jövendőbeli utóda. A forradalmak után azonban megvált hivatalától és a magánmérnöki tevékenység terén fejtett ki a legnagyobb elismerésben részesült szakértői működést. Majd megszerezte Debrecenben a Vágó Rezső Rt. nagy kiterjedésű porosz szén és tüzfűtő telepet, amelynek vezető állásából hívta meg őt a Tokaji Bányászati és a debreceni igazgatóság élére az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Rt.

Mintegy három év előtt a vesebaj tünetei jelentkeztek, amelyek azonban csakhamar megszűntek, de azóta a szívgyengeség vett olykor-olykor erőt rajta, amelyen azonban a balatonfüredi szanatóriumban való tartózkodás minden évben, így az idén is a legteljesebb mértékben segíteni látszott. Az utóbbi hetekben minden tehetségét és munkacseréjét igénybe vevő nagy munka: a magyar kőbányák kartelljének létrehozása vette igénybe. Ennek sikeres tető alá juttatása után azonban, ez előtt mintegy három héttel, a vesebaj aggodalomkeltő tünetei rohanták meg, mikor is a megejtett vizsgálat után Budapesten a Park Szanatóriumba vonult be gyógykezelésre. Allapota azonban napról-napra súlyosodott. A műtét beavatkozása, amely különben is problematikusnak látszott, akadályozva volt a jelentkező szívgyengeség miatt, de még sem maradt hátra más, mint ennek az eszközne az igénybevétele. — Tizenkettődikén, szombaton vegre is hajtották a műtétet a főváros legkiválóbb speciálistái. Huszonöt órány át a javulás feltűnően kedvező jelei mutatkoztak. Ezután azonban állapota katasztrófálisan rosszabbodott és Gémes Imre 14-én, hétfőn éjszaka megszűnt élni.

Halálát feleségén és egyetlen fián: Gemes István bécsi elektromérnökön kívül nagyszámu barátja s tisztelője őszintén gyászolja. Temetése Budapesten, e hó 17-én délután fél 3 órakor lesz, a rákoskeresztúri temető halottasházából. A temetésen tisztelőin, barátain kívül részt vesznek tisztviselő társai és a tokaji bányai nagyobb munkásküldöttsége is.

Nagy Lajosné szül. Mike Zsófia életének 72-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor lesz, a Péterfia uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Balla Tihamér életének 71-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16. napján délután fél 4 órakor lesz, a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. vállalata rendezi.

Kis István 7 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor lesz, a Kossuth uccai

temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Pilka László 25 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 4 órakor lesz, a Gróf Vécsey u. 25. számú háztól, a gör. kath. egyház szertartása után, a Szent Anna uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Tóth Jenőke életének 4-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután fél 4 órakor lesz, a Kossuth u. temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

A szolnokmegyei közigazgatási bizottság az összes vádak alól felmentette dr Erdöss Kálmán szoboszlói polgármestert

Nagy feltűnést keltett annak idején Hajdusoboszló képviselőtestületének az a határozata, amellyel dr. Erdöss Kálmán polgármester ellen a fegyelmi eljárás megindítását kérte, hivatali mulasztások címén. A belügyminiszter a határozatnak eleget is tett. A vizsgálatot Szabó Ferenc dr. vármegyei aljegyző, tiszteletbeli főszolgabíró folytatta le. A kihallgatások alapján készült el az

ügyészi előterjesztés, amelynek tárgyalását október 8-án kezdte meg a Szolnok megyei közigazgatási bizottság fegyelmi bírósága és most hozta meg ítéletét. Eszerint dr. Erdöss Kálmán polgármestert az összes vádak alól felmentette. Ellenben dorgálásra ítélte a polgármestert azért, mert az alája rendelt tisztviselők ellenőrzését nem teljesítette szigorúan.

Volt Britanniások egymásközti

A törvényszék elrendelte Illy László országos körözését.

Budapestről jelentik: — A volt Britanniások valóságos felvonulást rendeztek a budapesti büntető törvényszék Szemák tanácsa előtt. Volt olyan közöttük, aki a vádlottak padjára ült, volt olyan, aki a sértettek helyén foglalt helyet, volt olyan, aki a tanúk sorában állt, de volt olyan is, aki idézés ellenére sem jött el a tárgyalásra.

Két ügyben tüzött ki tárgyalást a Szemák-tanács. Az egyik ügyben Abday Gusztáv volt Britanniás tiszt ült a vádlottak padján, és a sértettek helyén Jaeger Károly foglalt helyet. Ő jelentette fel Abday Gusztávot.

Jaeger vádjára szerint Abday Gusztáv hamis tanúzásra való rábírás büntetést követelt el azáltal, hogy abban a rágalmazási perben, amely Jaeger Károly és dr. Rupert Rezső ellen folyt, rá akarta bírni Britanniás tisztársát, Kende Józsefet, hogy dr. Jaeger Károly el-

len tegyen tanuvallomást.

A vád szerint Abday Gusztáv Kendét rábeszélte, hogy vallja azt, hogy Jaeger Károly több Britanniással együtt résztvett egy Rákóczi-uti zsidóverésben és az ő felbujtására gyilkoltak meg egy órást legényt.

Felvonult a Szemák tanács elé, mint a per koronatanúja, Kende József is, de a tárgyalást nem lehetett megtartani. Néhány tanu, akinek a vallomása pedig perdöntő az ügyben, nem jött el és így Szemák elnök a tárgyalást elnapolta.

Közvetlenül ezután az ügy után a Klub-kávéházbeli Illy Lászlónak jogerős ítéletét akarta kihirdetni Illy előtt a Szemák-tanács. Illyt annakidején különböző büncselekményei miatt négyhónapi fogházra ítélte a törvényszék. Illy ártatlanságát hangoztatva, megfelelőre emelkedett és a Szemák tanács mára tüzött ki ítélethirdetést az ügyben.

Illy Lászlót szabályszerűen megidézték, hogy ítélethirdetés után a törvényszék átadhassa őt az ítélet végrehajtása céljából az ügyésznek. Illy azonban nem jött el. — Dr. Keszler Ede, a vádat képviselő ügyészségi alelnök indítványozta, hogy a törvényszék rendelje el Illy László személyleírásos körözését.

A törvényszék így is határozott és most az egész országban körözik a négy hónapi fogházra elítélt Illy Lászlót.

x Vidéki útra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Dr Benkő Géza vármegyei főügyész előadása az Ügyvédszövetségben

Általános érdeklődés nyilatkozik meg az iránt az előadás iránt, amelyet az Ügyvédszövetség előadássorozatában ma este 6 órakor dr. Benkő Géza vármegyei főügyész tart meg az ügyvédi kamara dísztermében. A nagyfokú érdeklődés érthető is, mert dr. Benkő Géza a legaktuálisabb kérdést választotta előadása tárgyául, midőn az önkormányzatok közigazgatásáról, a vármegye történeti fejlődéséről s a mai közigazgatási tételek jogról fog összefoglaló ismertetést nyújtani. Nemcsak a közigazgatással foglalkozókat, hanem a jog valamennyi ágának művelőit érdeklik ezek a kérdések, hisz ezek áthatják jogéletünk egész idegrendszerét.

Az előadást követően 8 órakor az Angol Királynő éttermében barátságos társas vacsorát tart az Ügyvédszövetség. Teríték (menü) 2.— P.

Ugy az előadásra, mint a társas vacsorára minden érdeklődőt külön személyre szóló meghívó kibocsátása nélkül — ez uton lát szívesen a szövetség elnöksége.

Kormányhatóságilag engedélyezett modern nyelviskola Debrecenben

Városunkban a kultura szolgálatában álló intézmények nagy száma egyházpótló magánjellegű nyelviskolával ismét gyarapodott. Az eddig is széles körökben előnyösen ismert „Fejes nyelviskola” működéséhez ugyanis a kultuszminiszter ur a belügyminiszter ural egyetértőleg megadta a kormányhatósági engedélyt. Eddig a kezdet nehézségei és szerény keretek között működő, jó részben csak egy magániskola alapításának és prosperálásának lehetőségeit kísérletezés útján megállapítani igyekező ennek a nyelviskolának tehát, néhány hónapi szünetelés után, most már megvan a jogi alapja is a további erőteljes fejlődéshez. Ez a magániskola a nyugati modern (német, francia, angol) nyelveket az Európaszerte elterjedt, a gyakorlatban kitűnően bevált, ép ezért általános kedvelt módszerrel, társalgás útján tanítja. Ebből a célból a legnagyobb súlyt arra helyezi, hogy mindegyik nyelvet olyan szakember tanítsa, akinek az illető nyelv anyanyelve, vagy aki külföldi egyetemet végzett, hogy így a tanulók a tökéletes kiejtést hallják és szokják meg és amely tanterv emellett magyarul is tudnak annyit, hogy a kezdőknek elkerülhetetlenül szükséges magyarázatokat megadhassák. Bár az óradíjak mérsékelték, a vagyoniilag kevésbé tehetősek érdekében mégis gondoskodás történik arról is, hogy öt-tíz csoportokba alakulva, megosztott óradíj mellett folytathassák a nyelvtanulást. A részletekről a farragások s az iskolahelyiségben (József kir. herceg ucca 12. szám) kapható prospektusok nyújtanak tájékoztatást. Ugyanitt lehet délutánonként 3—5 óra között beiratkozni és szóbelileg tudakozódni.

Minden gazda értékesítheti tejét,
minden fogyasztó fedezheti szükségletét.

Hajdumegyei Tejértékesítő Szövetkezet
Széchenyi u. 48. sz. Telefon 282.

SZINHÁZ ÉS MOZI

OSZKONAI SZINHÁZ MŰSORA:

Szerda: **Mit susog a fehér akác?** Bérlet C.

Szerda délután 3 órakor: **Az új földesur.** Ifjúsági előadás.

Csütörtök este: **Mit susog a fehér akác?** Bérlet D.

Csütörtök délután 3 órakor: **Tábornok.** Kardoss Géza felléptével. Zóna előadás. Olcsó helyárak.

Péntek este: **Szökik az asszony.** Bérletszünet.

Szombat este: **Kék mazur.** Operett. Bérletszünet.

Vasárnap délután fél 4 órakor: **Orfeusz a pókóban.** Mérsékelt helyárak.

Vasárnap este fél 8 órakor: **Szökik az asszony.**

A színház igazgatósága tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy az esti előadások pontosan fél 8 órakor kezdődnek.

A színházi iroda jelentése:

Ma, szerdán este fél 8 órakor, a szenzációs sikert aratott

Mit susog a fehér akác

operett kerül színre C bérletben. — Minden este zsufolt ház tapsol a nagyszerű zenéjű operettnak és a kiváló előadásnak. Holnap, csütörtökön megismétli a színház D bérletben a „Mit susog a fehér akác?” nagyszerű előadását.

Ma délután az ifjúsági előadást szintén kerül

Az új földesur

Jókai—Hevesi színműve előadására az összes jegyek elővételben kelttek el. A példátlanul álló óriási érdeklődésre való tekintettel holnap délután 3 órai kezdettel, az eredetileg kitűzött Tábornok helyett is

AZ ÚJ FÖLDESUR

kerül színre. Jegyek a csütörtöki előadásra már válthatók a színházi pénztárnál.

Pénteken este a diadalmas sikerét folytató

Szökik az asszony

előadását ismétli a színház, a premier ragyogó szereposztásában.

Kék mazur

Szombaton este az operett zene nagymesterének: Lehár Ferencnek rég nem adott világhírű operettjét, a „Kék mazur”-t eleveníti fel a színház. A nemes operett-zene rajongói ismét vérbéli operett-muzsikát élvezhetnek és egy olyan szöveget, mely az operett fénykorából való és frissességét és mulatságosságát maig sem veszítette el. A tenorista szerepben ismét kivételes alkalom kínálkozik Szücs Lászlónak, hogy nagyszerű hangját „a gyogtassa. Kiemelkedő sikere lesz a II. felvonás előtt eléneklendő nagy áriával. Partnere a primadonna szerepben Szécsi Bözsi lesz, míg a jókedvű F. rency Marien, Faludi, Misoga és a két Sugár gondoskodik.

A színház igazgatósága tisztelettel közli, hogy az esti előadások pontosan fél 8 órakor kezdődnek.

A Debreceni Színpad című illusztrált színházi hetilap az összes színre kerülő darabok szereposztását és mesevázlatát közli. Kapható minden trafikban és újságárusnál.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vegytisztítója, Biró Bika-udvar, — (aranyérmekkel kintintve).

PROLONGÁLTÁK MA A NOSZTY FIU ESETÉT TÓTH MARIVAL.

Ugy látszik, hogy a magyar tárgyú filmeknek Debrecenben igen nagy sikerük van. Erre mutat az, hogy a Magyar Rapszódia 14 napos rekordja után a „Noszty fiu esete Tóth Marival” című filmet is napról-napra telt házzal játsszák a Vigszínház mozgóban. Az igazgatóság már egyszer kénytelen volt a megnyilvánuló közóhajnak engedve a filmet prolongálni, most **újabb két nappal meghosszabbította — csütörtökig — a műsort.** A nagyszerű film sikerében óriási része van Kiss Bélának, aki zenekara élén a kisérőket látja el. Kiss Béla, aki a magyar cigányzenének ma az országban egyik legelső művészprimása, megmutatta, hogy filmet is lehet jól kísélni cigányzenekarral. **Allandóan muzsikál, — mintahogyan az Arany Bika éttermében szokott — és hegedűjén egymásután sirnak fel a kesergők és a csárdások...** A közönség nagy részét a **zene vonzza** az előadásra és sokan vannak, akik kétszer-háromszor **nézték meg a filmet,** csak hogy a közkedvelt művészprimást **hallhassák.**

„Meteorban” szerdán: Csak felnőtteknek! **„Nászjé hármashas”** 8 felvonásban. Lotte Loring és Andre Mattonival és „Hat szép leány” jelű szállást keres” **Vigjáték** 7 felvonásban. Verebes Ernővel. **Előadások: 6 és 8 órakor.**

Mozgósínházak műsorai.

Vigszínház:

Szerda, csütörtök. Okt. 16 és 17. **Közkívánatra! Prolongálva!** A legszebb magyar tárgyú világgépfilm!

Mikszáth Kálmán és Harsányi Zs. világsiker aratott színműve. **Bolváry Géza mester rendezése:**

A NOSZTY FIU ESETE TÓTH MARIVAL.

Magyar társadalmi életkép 10 felv. **Főszereplők:**

Verebes Ernő, Evelyn Holt, Székely Ibolya és Ivor Novello. Az előadásokon a kíséző zenét a híres cigányprimás: **Kiss Béla** és zenekara szolgáltatja.

Kísézők: **Paramount világhírű** és **Hajza** a kombiné után, bohózat.

Apolló:

Szerda, csütörtök. Okt. 16 és 17. **Két sláger! Egy előadásban!**

HOTEL POTEKIN.

Fantasztikus történet, 8 felv. **Főszereplők:**

Bánky Vilma, Jean Aggelo, Szörghy Gyula és A. Paulig.

MEGELŐZI:

TEMPÓ TOM.

Vig vadnyugati regény, 7 felv. **Főszereplő: Tom Taylor,** a Cow boyok királya.

Jönnek, péntektől, **Vigszínházban:**

Olga Seehova és Hans Adalbert von Schlettow, e két híres filmművész legújabb világt attrakciója:

„Diana, a hadak utja”. **Megelőzi:**

„A válóperes ur”. **Leatrice Joy és H. B. Warnerrel. — Apollóban:**

Csak felnőtteknek! **Clive Brook,** a „Sárga liliom” hősnéjének legújabb világgépfilmje! „Elfelejtett arcok”.

(Társadalmi dráma.) **Főszereplők:**

Olga Baklanova, William Powell és Mary Brian. **Megelőzi: „A boldog millióstos.”** (Komédia, amely házassággal végződik.) **Richard Dix-el.**

— **A Zeppelin Magyarországon ledobott postaszákja.** A postavezérgazgatóság a következőket közli. A német postaigazgatóság értesítése szerint a **Graff Zeppelin** nevű léghajó előreláthatóan folyó hó 15-én este Románia felé körútra indul és Magyarországra, esetleg Budapest felett is elrepül. Az útasoknak a léghajón feladott és Magyarországra szóló postaküldeményeit magyar területre postaszákban fogják ledobni. A postavezérgazgatóság kéri a közönséget, hogy amennyiben ilyen postaszákot talál, azt a legközelebbi postahivatalban átadni szíveskellik.

Hogy készít Ön teát?

Természetesen csak

„Komplett” teakannában a függő-szűrővel.

Amelyet én a többi elragadó, a teakészlethez tartozó darabokkal, és pedig a kis teakanna, cukortartó, lehelletfinomság csészészekék, tányérok és tojástartókkal együtt minden kiadás nélkül mint reklámot a „Teakanna” védjegyű teakannákhoz képezték. — 20 000. — márká / kb. 27 000. — pengő / ósmegye jutalmak az alatt

ellenében kapok meg. A reggeli italt, a „Teakanna-Lila” és a „Komplett” kannában készíttem el, mert ezáltal erőteljes forrázatot kapok, amely mindnyájunknak egyszerűen illik és azonkívül még háztartáspénzt is megtakarítok, mert 1 csésze erőteljes tea csak 2 fillérbe kerül.

TEAKANNA

védjegyű tea

A „Teakanna-Lila”, amely mint az összes többi védjegyű „Teakanna” teák, csak eredeti csomagolásban a „Teakanna” védjegyvel állítja, de soha nem szabadon kimerve, korlátozott forgalomban. A „Teakanna” teák majdnem minden főző és csészés teakannákban kaphatók. Bevásárlóhelyek címét kívánatra küldjük. — 20 000. — márká / kb. 27 000. — pengő / ósmegye jutalmak az alatt

kedvese adott legjobb választás. „Műtő” nyelvével bir a teának más reggeli italok helyett reggeliként való élvezete? Kérje a pályázat feltételeit bevásárlóhelyén, vagy az alatt cím vezérlővel küldje. Hívat: Menyhárté. Budapest, Andrássyút 84. vagy megírni a cégnek Teakanna Co., Dresden A. 1. Schießbach 374.

Az Ady Társaság ezévi programja

Ady emlékünnepély. — Tóth Árpád debreceni lakóházán emléktáblát helyeznek el.

A debreceni Ady Társaság rövid fennállása óta máris Debrecen egyik jelentős kulturális tényezője lett, hiszen a Debreceni haladó szellemű íróit és művészeit öszegyűjtő társaság számos olyan irodalmi estét és kiállítás rendezett, amelyeknek magas színvonala mindennél jobban bizonyítást tett az Ady Társaság életképességéről és arról, hogy Debrecenben valóban nagy szükség volt egy ilyen irodalmi és művészeti társaságra, — amely a konzervatívabb társaságokkal teljes harmóniában működve, friss színt hozott Debrecen művészeti életébe. Debrecen művészeti közönsége az idén is várakozással tekint az Ady Társaság programja elé amit a társaság választmánya keddi esti ülésén körvonalazott.

Az Ady Lajos tankerületi főigazgató, az Ady Társaság elnökének vezetésével lefolyt választmányi ülés elhatározta, hogy idei programját a november hó második felében tartandó Ady-emlékünnepélyel vezeti be. Most, hogy Ady Endre körül ismét fel lángolt a vita heve az Ady-revizióval kapcsolatban, különös jelentősége lesz ennek az irodalmi estnek, annál is inkább, mert annak előadói között Mórócz Zsigmond, az Ady Endrével legrokonabb genitálisu magyar író és Nagy Endre, Ady Endrének elinduláskori barátja, fejtik ki, nagy érdeklődéssel várt mondanivalójukat az ismét aktuálissá vált Ady-kérdésben.

Az Ady-emlékünnepélyvel kapcsolatosan az Ady Társaság gyászünnepe

keretében megkoszorúzza az Ady Endre Rothemere uccai egykori lakóházán elhelyezett emléktáblát, az Ady Társaság képzőművészeti osztálya pedig, — amelybe a választmány ezen az ülésen beválasztotta Vadász Endrét, a kitűnő, fiatal művészt, — kiállítás rendez.

A novemberi Ady-emlékünnepén kívül az Ady Társaság ebben a szezonban még több irodalmi est rendezését tervezi, amelyek közül az egyiknek egészen különleges debreceni vonatkozása is lesz, hasonlóképpen érdekes képzőművészeti előadást készít elő a társaság képzőművészeti osztálya.

A választmány a közgyűlés határozata értelmében megbízta az Ady Társaság kiadvány sorozatának a készítését is. Ebben a kiadványsorozatban a debreceni írók jutnának szóhoz.

Elhatározta a választmány, hogy Tóth Árpádnak, a magyar líra Debrecenből elszármazott, korán elhunyt büszkeségének emlékét megörökíti, a Tóth Árpád debreceni lakóházán elhelyezendő emléktáblával.

Amint ezekből a nagy vonalakkól is kitűnik, az Ady Társaság az idén is széleskörű programot valósít meg minden bizonnyal olyan szép sikerrel mint a múltban.

x Hölgyeim! Méltóztassanak kirakni tomban (Piac u. 16. Alföldi palota) megtekinteni a jelenkor legtekintesebb fűzőit. Amerikai Warner's-félgártmányok. **Vitálius.**

SZINHÁZ ÉS MOZI

A demokraták etikettje

Pillanatig se higgye a nyájas olasz, hogy a demokratikus berendezkedésű országok, demokratikus államfőinek demokratikus udvartartásában nincs helye az etikettnek. Az etikett gögéből, hiúságból és más hasonló lelki tulajdonságokból épült szabályrendszer, tehát világos, hogy amíg emberek élnek, valamilyen formában mindig szerepelni fog a földön. A különbség csak az, hogy Spanyolországban, vagy a pápai udvarnál tökéletes, merev rendszerré fejlődött az etikett, a demokratikus köztársaságokban pedig csak most van azon az uton, hogy a forrongás korából szintén ilyen tökéletes formává jegecesedjék.

Ennek az állításnak napnál világosabb bizonyítéka, hogy például az önálló államnak is fiatal, demokratikus Unióban milyen bonyodalmat okoz MacDonaldd látogatása.

Azt még értjük, hogy az angol nagykövet napokig törte a fejét, hogy a lakomáján szolgáljanak-e fel bort és pezsgőt? Ez valóban probléma. Ugyanis szemben áll egymással az a két dolog, hogy Amerika „száraz” ország, viszont a nagyköveket „területenkívül” jogokat élveznek. Így igazán csak Sir Esme Howard udvariasságán muli, hogy a MacDonaldd tiszteletére adott ebéden ásványvízzel köszöntötték fel egymást a nagyfejek. (Amit különben biztosan rossznéven vettek a pálinkától eltiltott, de alkoholimádó amerikaiak.)

A nagykövet ebédje azonban angol história. Hogy a demokratikus etikett milyen szépen fejlődik, arról a Hoover elnökkel való fogadás révén számolhatunk be.

Még a sajtóba is belekerült annak a veszekedésnek a híre, amely az „udvar” szűk körében tört ki azért, mert Washington társaséletének ma gasztránú hölgyei nem tudtak megégyezni abban, hogy milyen sorrendben vonuljanak fel MacDonaldd fogadásánál? Az kétségtelen volt, hogy az első hely Mrs. Hoovert, az elnök élettársát illeti meg. De a második? A második hely volt a bibi, amelyre egyformán igényt tartott miss Curtiss, az alelnök huga és Mrs. Wordworth, leánynevén Alice Roosevelt, néhai Roosevelt leánya, akit snobsága miatt „Alice herecgnő”-nek keresztelt el az amerikai gúny.

A harc végül is miss Curtiss javára dönt el, amit Mrs. Wordworth annyira rossznéven vett, hogy elutasított Washingtonból, — a harmadik helyről nem volt kívánsi MacDonalddra.

Amint látjuk tehát, az etikett nem elhanyagolható dolog még akkor se, amikor a világ legdemokratikusabb államának elnöke rendez fogadást egy munkáspárti miniszterelnök számára.

— Ma este van a Kemény János tiszteletére rendezett bankett. Kemény János városunk közismert vendégülését, akit a kormányzó „Signum Laudis”-sal tüntett ki, ma este, folyó hó 16-án, este félkilenc órakor társasvacsora keretében, az Angol Királynő éttermében ünnepli a vendéglős szakosztály. Ma délig lehet feliratkozni a vacsorára az 5-18. számú telefonon, vagy Kandia ucca 4-b. szám alatt, a Könyvveteli Szakirodában.

x Dr. Hahn Aladár gyermekorvos, rendeléseit ismét megkezdte, Püspöki palota.

x Legújabb szinesfotóbróm, öszi hangulatu képeslapok megérkeztek. 6 és félx9 fényképezőgépek 4 pengő, uccat lemez hozzá 1 pengő 30 fillér, 4 és félx6 fényképezőgépek 1 pengő 50 fillér, pár nap múlva, Springer papír fotószaküzletében.

Gyalog jött egy öregasszony Grodektől Debrecenig

Egy öreg asszony állott ma a rendőrségen dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó, kihágási bíró előtt. Az öreg asszony elmondotta, hogy Láng Ferencné Haász Borbála a neve és gyalog jött Debrecenbe a lengyelországi Grodektől. Elmondotta továbbá, hogy magyar illetőségű, budapesti Tömö ucca 5. szám alatti lakos. Örökségi ügyben kiutazott a lengyelországi Brodyba, ahol egy kis házat örökölt. Ott azon-

ban becsapták és annyi pénze sem maradt, hogy vasuton hazajöhetett volna. Így aztán gyalog indult utnak és már 45 napja gyalogolt, míg Debrecenbe ért. Itt azért jelentkezett a rendőrségen, hogy kényszerutlebelet kérjen, amellyel Budapestre utazhasson. A rendőrségen teljesítették is az öreg asszony kérését, aki kényszerutlevéllel bár, de legalább vasuton mehet Debrecentől Budapestig.

Idegrohamában a királyt éltette egy megzavarodott elméjű urihölgy az Arpád-téren

Gyászjelentéssel akart fizetni a villamos kalauznak.

Szomorú tragédia játszódott le kedden délután a Csapó-utca, illetve az Arpád-téren. Délután 3 óra tájban a Csapó-utca elején az egyik házból egy uriasan öltözött fiatal asszonyt kísért ki egy másik hölgy. Odamentek egy kisfiúhoz és megkérték, hogy segítsen a házból távozó hölgynek a podgyászát a villamosra felsegíteni.

Hamarosan megérkezett a Csapó-utca felé tartó villamos és a hölgy felszállt esomagjaival együtt. Amint a villamos kalauz menőjét akart adni, a hölgy rendkívül idegesen viselkedett. — megfogta a kalauz karját, majd elővett egy gyászjelentést és azt akarta átadni a kalauznak pénz helyett. A kalauz azonban továbbra is kérte a pénzt, mire a hölgy erre az elegendőre vett elő és odanyújtotta a kalauznak:

— Fogja barátom, ezt a cigarettatárcát adom magának a jegyért. Természetesen a kalauz nem fogadta el az ezüsttárcát, hanem megkérdezte a hölgyet, hogy hol akar leszállni. A hölgy azonban

egyre zavarosabb feleleteket adott és mindig a gyászjelentést mutogatta, amely állítólag a férje, egy főhadnagy haláláról szólt.

A kalauz a villamoson jelenlévő ellenőr utasítására tovább vitte a hölgyet a villamoson, míg végre az Arpád-téren a hölgy felugrott a helyéről és leszállt a villamosról. A kalauz udvariasan lesegítette, leadta a csomagját, azonban a hölgy egyszerre rohamot kapott és hangos kiáltásokban tört ki:

— Megyek a királyhoz, ő fog rajtam segíteni. Eljén Károly király!

A kiáltó hölgy körül egyre nagyobb tömeg verődött össze, — mire felszólította a tömeget, hogy éltesse vele együtt a királyt.

Hamarosan előkerült a közeli rendőrszem, aki igazoltatni akarta a hölgyet, aki azonban a rendőrnök is a gyászjelentést mutogatta, közben pedig érthetetlen szavakat kiáltozott. Időközben értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen hölgyet kiszállították az idegklinikára.

— Mikor a vetélkedők véres leszámolást rendeznek a bál után. Még husvétkor történt, hogy Sziken egy bál után véres verekedés volt. A verekedés folyamán Bíró István lakatossegéd egy zsebkéssel összeszúrta Somlyai Gábor fuvarost, aki azután többheti orvosi kezelés alatt állott súlyos sebeiben. Annak idején a törvényszék meghozta az ítéletet és Bíró Istvánt egyévbörtönre ítélte. Most került ez a verekedési ügy a táblára, ahol Perjessy Mihály büntelotanácsa tárgyalta. A tegnapi tárgyaláson ismét letárgyalták a szikszói gyilkosság ügyét, mely szerint husvét másodnapján nagy bál volt a községben, melyen résztvett Bíró István is. Somlyai Gábor is... Mivel pedig egy leányt udvaroltak mind a ketten, rövidesen össze is szólalkoztak a bálban, de ekkor még nem került verekedésre a sor. A verekedés csak a bál után zajlott le, mikor a bálozók már hazamentek. Ekkor Somlyai azt híresztelte többeknek, hogy megveri Bíró Istvánt Beke József, Bíró barátja figyelmeztette is Bíró Istvánt, hogy Somlyai megakartja verni. A bál után azután Somlyai csakugyan Bíró elé állott és háromszor dűrván arculütötte, mire Bíró elő-

kapta a zsebkését és több szúrást ejtett Somlyain, úgyhogy az menten elvesztette eszméletét és csak gondos orvosi kezelésnek köszönheti, hogy életben maradt. A szurkáló Bíró Istvánt még akkor letartóztatták és megindult ellene az eljárás szándékos emberölés kísérlete címén. Első fokozaton a miskolci törvényszék ítélkezett ebben az ügyben és súlyos testisértésnek minősítette Bíró tettét és egyévi börtönre ítélte. A debreceni tábla tegnapi tárgyalásán a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

x Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésben, Ferenc József út 7. szám. (Bika szálló mellett)

— Megoperálták vitéz Tóth Gyula rendőrkapitányt. Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a debreceni rendőrkapitányságnak egyik vezetője, vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitány nagybeteg s hogy kiszállították a sebészeti klinikára. Az orvosok gyomorbántalmait miatt műtétet javasoltak. Tegnapi műtét után vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitányt megoperálta dr. Hüttl professzor. A műtét igen jól sikerült.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti október 15-én:

Időjárásunkat egyelőre még mindig a gyengülőfelben levő anticyklon befolyásolja. A hőmérséklet az erős éjszakai kisugárzás folytán a szabad hőmérőkön a fagypont alá süllyedt, két méter magasságban azonban még 2 C. fokkal fölötté maradt. A nappali felmelegedés valamivel csekélyebb volt a tegnapiénál. A maximum 11 C. volt, a tegnapiénál csaknem 1 C. fokkal kevesebb.

Az északon elvonuló ciklonok déli nyúlványai területünk felé terjeszkednek s nincs kizárva, hogy egyik-két napon belül felborítják a jelenlegi nyugodt, szép idő-periódust.

Erős éjjeli lehűlés után kissé felhős és enyhe idő várható. Később élénk nyugati légáramlással borulásra és esapadéokra kell számítani.

Főiskolai és középiskolai tanulók segélyezése

Debrecen sz. kir. város Népjóléti Bizottsága ezúton is közli a helybeli főiskolák (Tudományegyetem, Gazdasági Akadémia) és középiskolák kötelezőbe tartozó tanuló ifjúsággal, hogy Debrecen sz. kir. város az 1929—30. tanév most folyó első felében is segélyben kívánja részesíteni a vagyontalan és kiváló előmeneteli főiskolai hallgatókat és középiskolai tanulókat.

A segély iránti kérelmeket Debrecen sz. kir. város Polgármesteréhez címezve, iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelten, egyetemi hallgatók a Diákjóléti Bizottsághoz, gazdasági akadémiái hallgatók és középiskolai tanulók pedig illetékes igazgatóságukhoz adják be folyó hó 25-ig.

Felkéri egyben a Bizottság az illetékes iskolai hatóságokat, hogy a szabályszerűen felszerelve beérkezett kérelmeket vonatkozó javaslatokkal együtt folyó hó 29-ig terjesszék be a városi közművelődési ügyosztály címén (Városháza) dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok, bizottsági elnökhöz. — Dr. Csűrös Ferenc biz. elnök.

— Ismét szabad a dohányzás a Csokonai Színházban. Most, hogy a hideg idő beállott, ismét visszatér a téli rend a Csokonai Színházban. Dr. Vásáry István polgármester ugyanis úgy intézkedett, hogy október hó 15. napjától kezdődőleg szabad lesz a dohányzás a színház előcsarnokában. Tehát most már nem kell az uccára menni azoknak, akik dohányozni akarnak.

— Sok az otthagytat felszerelés a Békessy Vívó Clubban. A Békessy Vívó Club tagjai felszerelésüket és a dreesszüket rendszeres otttartják a clubhelyiségben levő szekrényekben. Az elmúlt évek során annyira felszaporodott a sok felszerelés és ruha, — hogy ma már nem férnek el a reagent holmitól. Természetesen emiatt nagyon sok olyan új tag van, ki a felszerelését nem tudja elhelyezni, mert a szekrényeket olyan holmik foglalják el, amelyeknek a tulajdonosaik már évek óta nem járnak fel a clubba vívni. A club vezetősége rendet akar teremteni ezen a téren és ezért felhívja azokat a régi tagokat, akiknek felszerelési használatlanul hosszú idek óta ott hevernek, hogy október hó 20-ig feltétlenül szállítsák el a felszereléseket, mert ezen időn túl az összes használaton kívüli felszereléseket összecsomagolják s elraktározzák.

Telefon 156. o Prima száraz, búkk és tölgy o Telefon 156.

tűzifa hasznosan, porosz kőszén

bányakösz telepen vagy hazaszállítva, legolcsóbb a

Debreceni Faipar és Faforgalmi Részv. Társ.-nál

Vágott fát leplombált zárlatokban szállítunk.

Salétrom ucca 5. sz. Salétrom ucca 5. sz.

Kis Bocaccio-novella -- az életből

Berlinben a lapok kedvelésével tárgyalnak egy mulatságos vádasi esetet, amelynek anyaga egy munkaügyi bíróság előtt lefolyt perből került a nyilvánosság elé.

Frau Schliepenhagen, egy vagyonos, de már öregedő szabómester még fiatalos felesége egyáltalán nem volt megelégedve férjével. Szeretett volna elpárolni, de úgy, hogy a férj adjon okot a válásra s így szép tartásdíjra számíthasson. Schliepenhagen ur azonban nem volt hajlamos ilyenfajta kilengésekre s nem tette meg nevének a szívesét, hogy kellő válókokat szolgáltatson számára. Frau Schliepenhagen mégis bizakodott az örök asszonyiság ellenállhatatlan erejében s erre az utolsó döntő kísérletre sikerült megnyernie Kamilla kisasszonyt, a férjénél dolgozó próbákisasszonyt. Egy nagyobb összeget ígért a leánynak arra az esetre, ha sikerül neki férjét olyan helyzetbe hozni, amely elég kompromittáló arra, hogy annak alapján a válást az asszony javára ki lehessen mondani.

Kamilla kisasszony nagy igyekezettel fogott a vállalt feladat megoldásához, megtett minden tőle telhetőt, hogy Schliepenhagen mestert jobb belátásra bírja, de minden hiába, a mester, aki talán sejtett is valamit, hideg maradt, mint a kutya orra, ahogy Berlinben mondják. Frau Schliepenhagennek azonban már kezdett nagy sürgős lenni a dolog, Kamilla kisasszony is szívesen kérdemelte volna már a kialakított összeget, úgy, hogy szerették volna dűlőre vinni a dolgot.

Ugy két héttel ezelőtt kedvező alkalmat adótt Schliepenhagen mester ellenálló képességének végérvényes kipróbálásához. Kamilla a mester szobájában volt, aki egy új modellt próbált ki rajta. Tudvalevőleg a ruhatápróba nem történik téli kabátban s így a modellen is úgy kell kipróbálni, mint ahogyan majdan a rendelőn. Tehát lehetőleg kevés ruhadarab szabad csak zavarja a természetes vonalak érvényesülését. Hiába, ma ez a divat s ez ellen Schliepenhagen mester se tehet semmit. Ugy, hogy Kamilla kisasszony így próbához vetkőzve állott a mester közönyös szeméi előtt. De a munkáját becsületesen végezni akaró Kamilla módot talált arra, hogy egy kedvező pillanatban a még rajta levő ruha is lecsusszon testéről s úgy állt ottan paradicsomi egyszerűségben a mester előtt. Ebben a pillanatban belépett „véletlenül” a hitvestárs s könnyek között háborodott fel a hátlen férj ellen, azonnali válást emlegetve.

A mesternek azonban szerencséje volt: bizonyítani tudta harmadik szemével, hogy nem kívánta Kamilla kisasszonytól, hogy elölte levetkőzzék. Minthogy pedig egy mestelen próbákisasszonyt nem tud használni üzletében, azonnali hatállyal elbocsátotta.

Viszont Frau Schliepenhagen sem akarta megfizetni Kamillának a kialakított összeget a nem sikerült trükkért. Ezért perelni bamos lett volna; hogy mégse dolgozott légyen egészen hiába, beperelte a mestert a munkaügyi bíróság előtt, jogosulatlan felmondás miatt, követelve kétheti munkabért. Azonban itt sem volt sikere. Ugyanis szó került a Frau Schliepenhagennek kötött alkura s a bíróság úgy vélte, hogy a mester jóasosan küldte el Kamillát.

Szóval, mint egy jó polgári vígjátékban: a bűn elnyeri büntetését s az érvény jutalmát. Ugyanis Schliepenhagen mester benyújtotta teljes siker reményében a válókeresetét felesége ellen.

x Somossy László cégnél, Csapó u. 4. szám, emelet, a „Takarékossági” könyvecskével vásárolható.

Elítélték Papp Lajos volt rendőrfogalmazót

Okirathamisítás miatt egyévi börtönbüntetést kapott

Tegnap délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék Serly büntetőtanácsa Papp Lajos dr volt rendőrfogalmazó okirathamisítási bűnperét, aki annak idején, pár évvel ezelőtt az állását is sikkasztás miatt veszítette el. Már akkor súlyos büntetése volt a magáról megfeleltetett rendőrtisztviselőnek s egy ideig nem is került össze a bírósággal, míg most megint váltóhamisítási ügyben, okirathamisítással vádoltan került a vádlottak padjára.

Papp Lajos dr még 1928 decemberében két váltót állított ki és pedig egyiket 120, a másikat 110 pengőről és ezeket a váltókat az egyik debreceni banknál leszámíttatta. A váltók alá az anyósa és felesége nevét hamisította.

A hamisítási ügy csak akkor derült ki, mikor a bank leszámíttatta a váltókat és értesítette az állítólagos aláírókat, akik az aláírásról semmit se tudtak. A közelmúltban már tárgyalta az ügyet a törvényszék, de akkor a védő előterjesztésére a bíróság elrendelte Papp Lajos elmebeli állapotának megvizsgálását. A tegnapi tárgyaláson aztán az orvosszakértő előterjesztette orvosi véleményét, mely szerint Papp Lajos semmiféle elmebajban nem szenved és tette beszámítás alá esik, mivel tudatosan követte el.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság okirathamisításban bűnösnek mondotta ki Papp Lajost és egyévi börtönnel sújtotta.

Bizonyítékok híján telmentett egy kereskedőt a tábla az önbetörés vádjá alól

Annak idején a törvényszék 3 hónapra ítélte, most a tábla felmentette

1927-ben feljelentést tett Kovács Mór, hajdusámsoni kereskedő a csendőrségen, hogy kereskedését feltörték és onnan 310 pengő értékű árut elvittek. A csendőrség azonnal bevezette a nyomozást, de az nem vezetett eredményre, mert a betörőt nem találták. A nyomozás folyamán azonban olyan feltevés is szóba került, hogy tulajdonképpen nem is volt betörés, helyesebben csak önbetörés volt, hogy a kereskedő ezen az uton aztán megkapja a biztosítási összeget. A gyanu alapján aztán ez irányban kezdtek nyomozni s a váddal szemben Kovács Mór nem tudott kellőleg védekezni, azonban azon állítása mellett, hogy önbetörést nem követett el, a végletekig megmaradt. Az ügyesség aztán vá-

dat is emelt család büntetése miatt Kovács Mór ellen és még ez év áprilisában a debreceni törvényszék három hónapi fogházra ítélte Kovács Mórt.

Tegnap került az ügy felebbezés folytán a királyi táblára, hol a Perjessy büntetőtanács tárgyalta. A vádlott most is, mint a törvényszéki tárgyaláson, tagadta a vádat, míg a védő rámutatott arra a körülményre, hogy a vádlott sokkal jobb anyagi körülmények között él, semhogy ilyen összegért önbetörést követhetett volna el s így a csalást nem is követhette el. A perbeszéd után a tábla meghozta ítéletét és Kovács Mórt bizonyítékok hiányában felmentette a vád és megkövetkezései alól. Az ítélet jogerős.

Megakadályozott a rendőrség egy öngyilkosságot a csapókeri halálsorompó mellett

Szerelmi bánatában a vonat alá akarta magát vetni egy fiatal leány.

A sokat emlegetett és már hírhedt vált csapókeri halálsorompó kedden délelőtt kishija, hogy nem vált újabb véres tragédia színhelyévé. Csak a járó-kelők és a rendőrség éberségénél mulott, hogy sikerült megakadályozni egy öngyilkosságot, amelyet egy fiatal leány akart elkövetni.

Kedden délelőtt a Sámsoni-ut és a Jósika-utca sarkán, ahol a nyiregyházi vasutvonal elvezet, izgatottan sétálgatott fel és alá a sínek mentén egy 17-18 év körüli jól öltözött fiatal leány. A környékeliek már tudják, hogy ezen a szomorú nevezetességre vergődött helyen rendszerint rosszat jelent, ha valaki izgatottan sétálgat a sínek mentén. Amióta a csapókeri sorompónál rendszeresek lettek az öngyilkosságok, a rendőrség is éberebben figyel a sínek mentén történetekre, és a rendőrszemnek is feltűnt a fiatal lány ideges viselkedése.

A rendőr oda is ment hozzá és megkérdezte, hogy mit keres a sínek mentén, mire a leány zavartan kitérő válaszokat adott. — A rendőr azonban tovább faggatta a leányt, aki végül is nagy sírások között bevallotta, hogy a vonat alá akarja vetni magát. Meg is írta a bucsu-levelét és azt átadta a rendőrnek, hogy vigye fel a rendőrségre és őt pedig hagyja meghalni. A rendőr azonban nem sokat teketóriázott, hanem felkísérte az elkeseredett öngyilkosjelöltet a rendőrségre, ahol időközben megjelent a leány édesanyja és a vőlegénye is.

Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy Gyöngyvirág-utcai lakos, aki szerelmi bánatában és családi viszályai miatt akart megválni az élettől. — A rendőrségen alaposan a lelkére beszéltek az öngyilkosjelöltnek és megfogadtatták vele, hogy lemond végzetes szándékáról.

SIRIUS NOVEMBER 12-IG
JÓ IDŐT JÓSOL.

Sirius időjós október második felére is elküldte prognózisát. Szerinte október 12-től kezdve tulnyomóan száraz idő érkezik. Nappal, szép meleg idő lesz, csak az éjszakák hűvösek. Dér és éjjeli fagyok következnek. Több napon át sűrű ködben lesz részünk, viszont sok esőtől nem igen kell tartanunk. Az időjós egyébként korrigálja azt a profeciáját, hogy október 15-re hűvös, szeles idő várható, mert az idő pár nappal megelőzte a jóslatot. Október 24. körül újra néhány szeszélyes nap ígérkezik és megállapítása szerint a nagy általánosságban kedvező időjárás november 10—12-ig marad meg. Akkor feltűnő és hirtelen változás következik, több helyen erős havazással.

x Könyvújdonságok. Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan 3.60. Paleoloque: A cár országa, 3 kötet 3.90. Tóth M.: A chrysantheumun tenyésztése 20 fillér. Geoffrey: Az édes paprika. Regény, (moziban műsoron), Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 6-12. szám.

— Megszökött a disznó. Somogyi Gábor monostorpályi-i lakos, tegnap bejött Debrecenbe és a sertésvásárra felhajtott egy 85 kg-os fekete süldőt. A hízó azonban a vásárban megugrott és nyomaveszett, Somogyi azonnal felkutatására indult, de a disznójának nem tudott a nyomára találni. Ma aztán felment a rendőrségre és ott bejelentette a panaszát: disznója szökését. A rendőrség nyomozza.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Huszti István földmives, leány Mária. Csiki István kovácsmester, fiú László. Major János földmives, fiú Sándor. Gyulai Pál szakaszvezető, fiú Zoltán. Szabó László honvéd, leány Ilona. — Sári Géza földmives, fiú Géza. — Fenyves István napszámos, leány Julia. Boros Miklós szobafestő, leány Edit. Farkas Miklós kocsis, fiú József. — Bereczik Géza szerelősegéd, l. Pálma. Tóth Gyula Máv. munkás, l. Erzsébet.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Beregszászi Ilona ref. hathónapos. Talasi ucca 14. szám. — Nagy Lajosné ref. 72 éves, Vass Gereben ucca 8. Szabó Bertalan ref. egyhónapos, Bellegelő 524. szám.

x Gondját, haját elfelejté, ha kezébe veszi a „Magyar Magazin” jubileumi számát, mely fennállásának egyéves fordulóján, október hó elsején jelent meg, minden eddigit felülmúló tartalommal. Egész író- s rajzológárda volt fel ebben a számban, hogy ünnepelje az ország legszebb és legnívósabb képes folyóiratát s ez a felvonulás valóban reprezentatív jellegű. Farkas Imre, Egyed Zoltán, Gács De-meter, Kósa Lajos versei, Hanuszik Elemér, Ternay István, Tamás István novellái, Segesdy László, Görög László stb. cikkei, kritikái, perszűi teszik nívóssá és változatossá a „Magyar Magazin” új számát, melyekhez Fejes Gyula, Gebhardt Tibor, Hanuszik László, Georg, Förray és D. Róna Finmy készítettek művészi illusztrációkat. Rengeteg érdekes cikk, művészi foto, öltetrajz, színház, film-, rádió-, gramfonkritika, logikai nyomozás, társasági élet, sport, divat és újlipusu keresztrefejtény tarkítja ezt a remek lapot, melynek új száma közli a novellapályázatra beérkezett 110 pályamű felsorolását is. Vegye meg, olvassa el és beszéljen róla, mert ez a folyóirat a mai, modern és művelt ember lapja. Egves szám ára egy pengő. — Előfizetőknek nagy kedvezményeket! Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest V. Sziget u. huszonhat szám.

12 fillérért, kérelőt klórmentesen, saját műhelyében tisztít 4 nap alatt PALOTAY Műhely: Honvéd-utca 9j. Telefon 10-80 Üzletok: Kálvin-tér 5. Bathlyányi-u. 26. Hunyadi-u. 15.

— Reklámra adta oda magát egy halálraítélte a bitófa alatt. Az amerikai lapok egy texasi kivégzéssel kapcsolatban éles harcot kezdtek a reklámizléstelen kinövéséi ellen. Texasban a múlt hét végén felakasztottak egy többszörös gyilkost. Mikor a siralombházban volt, az ügyészség engedelmével egy jól öltözött úr jelent meg nála, aki titokzatos tárgyalásokat folytatott a halálraítélttel. Hogy miről tárgyaltak, az csak másnap derült ki, mikor a delikvens az akasztófa alá lépett. A kivégzést nagy tömeg nézte végig. Az elítélt feje a hurokban volt, midőn azzal a béréssel fordult a bíróhoz, engedje meg, hogy néhány szót intézzen a tömeghez. A bíró teljesítette a delikvens utolsó kívánságát, mire az elítélt a következő rövid beszédet mondotta: — Testvérem, a halál torkából hírhetem nektek az igazságot! Sohasse felejtsetek el, hogy a legjobb a Williams-féle csokoládé! Az elítélt örökösei ötezer dollárt kaptak ezért az izléstelen reklámért.

— Házasságok. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Kovács József—Szallár Erzsébet. Moskovits Sándor—Szaka Angéla.

— Sokszempengős ajándékot kap az új Miss Magyarország. Miss Magyarország 1930. Simon Böskével ellentétben nemcsak Magyarország legszebb leánya büszke címet nyeri el, hanem rengeleg ajándékot kap a cím mellé a „Színházi Élettől”. Többek között teljes menyasszonyi kelengyét, egy szoba bútorát, bundát, konyha berendezést, ruhákat, kalapot, tizenkét személyes evőeszköz készletet, rádiót, gramofont, útibőröndöket, neceszert és még sok minden mást. Mindezeket kívül még állást is kap Magyarország egyik legnagyobb jótékonyági intézeténél, ahol egy esztendőig népszerűségét a jótékonyág szolgálatába kell állítania. A szépség és jószág királynője lesz tehát Miss Magyarország 1930. A Színházi Élet új számában újabb részleteket közöl a választás feltevéseiről és minden számban közli azt az ajánlási ívet, amelyen az olvasók három, vagy esetleg több leányt ajánlanak városukból, hogy azok részt vegyenek a január hó hatodik budapesti Miss Magyarország választáson. A párizsi Miss Európa választás február hó első felében lesz.

— Elvesztett színházi látszó. Vasárnap délután a színházban a jobboldali támlásszékekben elvesztett egy tokban levő színházi látszó. Miután az a személy, aki elvitte ismeretes, ezúton hívja fel a károsult, hogy kellemetlenségek elkerülése végett a látszóvet vigye vissza Frölich Rezső könyvtárához, Varga uca 12. szám.

— Debreceni öngyilkos Szegeden. Néhány nappal ezelőtt Szegeden a szegedi Tiszafüzes között egy akasztott ember hullájára bukkantak. A szegedi rendőrkapitányság azonnal széleskörű nyomozást indított, de kiderült nem tudták eddig megállapítani. A 60—65 év körülinek látszó férfi-hulla debreceni báránnyőr süveget szürke csizmanadrágot viselt és egyik zsebében egy debreceni vásárigazolványt találtak. Mindezekből azt következtette a szegedi rendőrség, hogy a férfi debreceni. Éppen ezért ma, kedden a szegedi rendőrségtől átirat érkezett a debreceni rendőrségre, melyben felkéri a rendőrséget, hogy nyomozzon a szegedi Tiszafüzesben talált férfi-hulla kileténak pontos megállapítása érdekében. A megkeresés alapján a rendőrség nyomozást indított. — A rendőrség bűnügyi osztálya most felkéri mindazokat, akik valamit tudnak ebben az ügyben vagy akiknek 60—65 év körüli férfihez tartozójuk eltűnt, jelentkezzenek a rendőrségen, második emelet, 85. sz. szobában.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Sikertelenül végződött a szikgáti gazdaság első parcelláinak bérleti árverése

Szikgáti gazdaság bérbeadásának ügye már több ízben foglalkoztatta a törvényhatósági közgyűlést. A szakértők minden esetben a házikelés mellett foglaltak állást, mert a város ma még megközelítően sem állapíthatja meg, hogy az uccák további kibővítésével kapcsolatban a vízvezeték bekötése és csatornázás folytán — mennyire növekszik a szennyvízmennyiség és milyen területek lesznek szükségesek, hogy a megszürt szennyvizet felhasználják.

Egyelőre apró parcellákban 150 holdat kíván bérbeadni a város és ezek a kisbérletek szennyvizhasználatot is kapnának.

Tegnap délelőtt becsátottak árverésre két parcellát, mintegy kisértékben. Az egyik 12 holdas, a másik 7 holdas. Az árverés azonban igen rosszul sikerült, amennyiben csak egy árverelő jelentkezett, aki egyik parcelláért 80, a másikért 50 pengő bért ígért katasztrális holdanként.

A bérárverés iránti csekély érdeklődés annál kevésbé érthető, mert hisz ezek a területek konyha

kertészkedésre kiválóan alkalmasak, mert szennyvízzel öntözhetőek. Tehát ugy a libakertesek, mint a bolgárrendszerű öntözésre berendezkedni kívánó kertészek szép hasznót produkálhatnak belőle.

Azonkívül a konyhakerti termények nagyobb mérvű termelése a fogyasztók érdekét is szolgálja.

Kívánatos volna, hogy ezt a telepet az árverelni szándékozók megtekintsék. Éppen ezért intézkedés történt, hogy a legközelebbi vasárnapon, tehát október 20-án délelőtt 10 órakor a gazdasági intéző a helyszínen rendelkezésére álljon azoknak, akik azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy esetleg ezen a részen bérelt földeken konyhakertészetet üzzenek. A gazdasági intéző bárkinek készséggel megmutatja az egyes parcellákat. Október 27-én délelőtt 9 órakor a város háza tanácstermében 7 újabb parcellát becsátanak árverésre. Ezek a 4—17 holdas parcellák szintén szennyvízzel öntözhetőek lesznek.

Terménytőzsde

A tengerentúli gabonapiacokról kisebb áremorzsolódást jelentettek, amely kezdetben érintetlenül hagyta a tőzsdét és a nyitáskor jól tartott irányzat mellett a szombati zárlati árfolyamok voltak érvényben. Később azonban erősödött az árukiálat, aminek következtében kisebb áremorzsolódás következett be.

A készrúpiacra nem volt egyesítés az irányzat, mert míg a tiszavidéki buza ára 20 fillérrel drágult, addig a többi buzafajta ára változatlan maradt, a rozs pedig 30 fillérrel olcsóbbodott. A forgalom nem volt számottevő, miután a kínálat az alacsony árfolyamok következtében rendkívül tartózkodó. Buzából mintegy 40, rozsból körülbelül 10 vagon eladását jelentették be. A takarmánypiacra általában tartózkodó az irányzat és üzletelenség mellett csak a másodrendű zab ára emelkedett 25 fillérrel. A többi takarmánycikk ára változatlan maradt. A tengeri irányzata gyengébb, az ára azonban nem változott. A forgalom a takarmánycikkben egészen jelentéktelen. A hüvelyesek közül a fehér bab iránt még mindig élénk érdeklődés mutatkozik és Triesztben 11.50—11.75 dollár fizetnek érte. A lisztpiac irányzata változatlanul szilárd.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 23.30—23.55, 78 kg-os 23.40—23.70, 79 kg-os 23.85—24.10, 80 kg-os 24.00—24.25, felsőtiszai 77 kg-os 22.45—22.75, 78 kg-os 22.65—22.95, 79 kg-os 22.90—23.15, 80 kg-os 23.95—23.20, fejérmegyei és dunántúli 77 kg-os 22.20—22.40, 78 kg-os 22.35—22.65, 79 kg-os 22.70—22.90, 80 kg-os 22.80—23.00.

Pestvidéki rozs 16.50—16.60, egyéb rozs 16.50—16.60, takarmányárpa I. 15.75—16.50, takarmányárpa II. 15.25—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 17.50—19.00, köles 10.50—12.00, repce 51.00—53.00, tengeri 18.50—19.00, zab I. 15.25—15.75, zab II. 14.50—14.75, korpa 11.00—11.25, lucernamag 120—140, lóheremag 95—110, lóheremag, nagy arankás 75—85.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza októberre 23.02—22.90 (22.86) márciusra 25.27—

25.06 (25.07), májusra 25.88—25.77 (25.75).

Magyar rozs októberre (16.80), márciusra 19.18—19.13 (19.15).

Tengeri májusra 18.08—17.90 (17.92).

Pesti állatvásárok.

A pesti vágómarhavására felhajtottak 473 darab vágómarhát. Árak: ökor legjobb minőségű 108—124, kivételesen 130—140, közepes 78—106, gyenge 36—76, bika legjobb minőségű 104—120, kivételesen 122—124, közepes 88—102, gyenge 76—86, tehén legjobb 98—112, kivételesen 120—122, közepes 64—96, gyenge 44—66, bivaly 71—66, növendékmarha 70—102, kicsontozni való 32—44 fillér. Lányha irányzat mellett a prima minőségek és bikák árai változatlanok, a közép és gyenge minőségűek 2—4 fillérrel olcsóbbodtak.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2000 darab élősertést. Árak kilogrammonként élősúlyban: könnyű sertés 118—132, közepes 132—136, nehéz 136—142 fillér. Az irányzat vontatott.

Baromfi-, galamb- és házinyul kiállítás Budapestén.

A Baromfityezésők Országos Egyesülete, Budapestben 1929 december hó 5-től 8-ig nemzetközi baromfi-, galamb- és házinyul kiállítást rendez. Bizonyára többen is akadnak lapunk olvasói között, akiket ezen kiállítás közelebről is érdekel. — Miután a kiállítást rendező egyesület bővebb tájékoztatót ezideig még ki nem bocsátott, az érdeklődőknek az Egyesület vezetősége — Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám. Köztelek — készséggel szolgál felvilágosítással.

Egyiptom, Törökország és a magyar buza.

Szeptember hó 1-ig 2.894.997 mázsa búzát és 1.427.780 mm. lisztet szállítottak ki Magyarországról. — Különösen kelet felé szállítottak jelentősebb mennyiséget, főleg Törökországba és Egyiptomba. Ez a két állam állandóan vevője lett a magyar gabonának. Fontos ez különösen azért, mert ebben a két

államban jobb árakat is lehet elérni, mint a nyugaton, ahol az amerikai buza érzetű a hatását. Ilyen körülmények között, kellemetlenül hat, hogy a Duna hajózási társaságai, amelyek kartellben vannak, a szállítási díjtételt leszállították ugyan, de ennek ellenében a rakodási díjat lényegesen felemelték, miáltal a buza csaknem egy pengővel drágult. — Remélhetőleg az illetékes tényezők sürgősen intézkedni fognak, hogy ez az emelés megszűnjön.

Takarékossági nap.

A m. kir. postatakarékpénztár október 31-én ezidén is megtartja a már bevált országos takarékosági napot.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Október 16-án. Kiskőrös, Nyárad, Tápósztele, Siófok (sertésvásár nincs), Tállya, Tiszabercel, Tura, Tápósztele, Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya. Október 17-én. Császár (sertésvásár nincs), Keszthely (sertésvásár nincs), Körmen (sertésvásár nincs), Szob, Zánka.

Szerkesztői üzenetek

Ti csak aludjatok. Sokkal sikerültebb írásokat kaptunk mi már öntől. Másat és rövidebbet kérünk.

V. M. Ezek még nem váltak be. Egy, két sikerült sora van, biztatni merjük, ha elmélyült, őszinte gondolatokkal és kellő előtanulmányal fog a jövőben írni.

Szálljon a dal, Emlékszel-e? A harmadikat eltettük és alkalom adtán sorát ejtjük, csak azt nem ígérhetjük, hogy vasárnapi számban közöljük.

Kalendárszócik. Még nem váltak be. A szabad verselésnél több mélységet, gondolatot kell adni, hogy a formabeli fogyatékoságot pótolja az író a belső értékkel. Ezek még a kezdetkezeten állanak.

Küldött végzet. Üdvözlétet köszönjük. Ez azonban nem sikerült olyan jól, amint a leközölt.

Isz. Olyan értékes, szép gondolatok vannak rövid karcolatában, hogy érdemes volna érdemlegesen kidolgozni. Próbálja meg és „rádió nélkül” önálló novella alakjában dolgozza fel. Így nem használhatjuk.

Halottak napján. Sajnos, sem a rajz sem a versek nem váltak be fogvatkoságuk miatt. A rajz cinkografálás egyébként sem lehetett volna, mert olyan sötét, hogy semmi sem látszana belőle.

Sóhaj. Egyik versét a közléteendők közé soroztuk és sorát ejtjük alkalom adtán. A másik kevésbé sikerült.

Örülj, ha örömed van. Egyelőre biztatni sem merjük.

Fehér orgonák. A papirnak csak az egyik oldalára szabad írni, ha szedés alá ír az ember. A jövőben arra tessék ügyelni és lehetőleg épírással szíveskedjék írásait küldeni, mert a feloldozást igen megnehezíti a nehezen olvasható kézi írás.

Hét meg a három. Épületes szép gondolatok, de komolyabb művészetű kidolgozást igényel az ilyen téma.

Vége lesz a nyárnak. Nem mond semmi újat, már pedig őszi versnél fontos, hogy újat, olyant, milyent még senki sem mondott, adjon az író.

Lemondás. Egyes helyein igen jól pergő sorok vannak, de vannak hibái is. Így még nem tökéletes. Talán más témával sikeresebben alkothat.

Neked mi fáj. Minden ellenkritika dacára is csak azt mondhatjuk most is, hogy ez sem vált be. Sainálunk, hogy jóindulatú, őszinte kritikánkat félre magvarázták. Az még semmit sem jelent, hogy valaki hónapokkal előbb pólírt, aztán hónapok múlva mi másik írásra azt mondtuk, hogy közölhetetlen.

SPORTHIREK

Egy hónapi szünet után vasárnap ismét itthon játszik a Bocskay Pécs-Baranya ellen

A feljavult csapatot látja viszont a debreceni közönség.

Több mint egy hónapja, szeptember 15-én szerepelt utoljára Debrecenben a Bocskay csapata, amikor emlékeztető küzdelmet vívott a Somogy csapatával. A sorsolás szerénye, vagy talán a hibás terminus egyeztetés folytán a Bocskay hosszú időre elszakadt a debreceni közönségtől, amely nélkülözni volt kénytelen a kedvenc csapatát, mert a következő vasárnap Budapesten a Nemzeti ellen küzdött a csapat. Ekkor már javuló formát mutatott az együttes, hiszen 2:0-ás vezetés után a Nemzeti csak szerencsével tudott egyenlíteni. A rákövetkező vasárnap, szeptember 29-én a Ferencváros ellen már megmutatta az oroszánkörműt a csapat és eldöntetlenül vívott ki a Ferencváros ellen, amely pedig egy héttel előbb 8:0-ra verte a III. ker. FC-t. Október 6-án az osztrákok ellen küzdött a magyar válogatott csapat, amelynek a sorában ott volt a kitűnő Markos is, a Bocskay jobbszélsője. A sorsolás szerénye folytán 13-án ismét idegenben, ezúttal Ujpesten startolt a Bocskay és ragyogó lendülettel 18 perc alatt 3 gólt rugott a legjobb magyar védelemnek és csak Budai kapus sérülése akadályozta meg a győzelmet, illetve a pontszerzést.

A több, mint egyhavi távollét után vasárnap végre ismét honi pályán állhat starthoz a Bocskay, amely a sorozatos kemény meccseken teljesen visszanyerte a mult évi kitűnő formáját. Ellenfele a Pécs-Baranya csapata lesz, amely az idén került be az első ligába és eddigi jó szereplésével beigazolta, hogy megérdemelten nyerte meg a II. liga bajnokságát, hiszen a pécsi csapat Budapesten eldöntetlenül játszott a Hungáriával és a mult vasárnap is eldöntetlenül mérkőzött a III. ker. FC-bel. A pécsi csapat, amelynek a kapuját a kiváló Szulik védi, a csatársorát pedig a temesvári Vetzer dirigálja. A kitűnő pécsi csapat tehát ugyancsak próbára fogja tenni a Bocskayt még a debreceni pályán is.

Pedig a Bocskay vezetősége mindent elkövet, hogy a csapat győzelemmel mutatkozzon be a debreceni közönség előtt az egyhavi távollét után. A vezetőség intézkedésére Sággy Tibor már csütörtökön Debrecenbe érkezik és részt vesz a csapat tréningjén. A csapat minden egyes tagja különleges gonddal készül a vasárnapi mérkőzésre, mert meg akarják szerezni az első győzelmet.

A debreceni közönség rendkívül kíváncsi a feljavult csapat bemutatkozására, amelytől feltétlenül elvárják, hogy imponáló stílusban fogja legyőzni a pécsi csapatot. Érthető ezek után, hogy a mérkőzés iránt valósággal rekordérdeklődés nyilvánul meg és a vasárnapi mérkőzés bizonyosan rekordközönség előtt fog lezajlani.

A DEAC

Ellétkai szakosztálya ma, szerdán este 8 órakor az Egyesült Ker. Nemzeti Liga helyiségében (József kir. herceg ucca 16. sz.) ülést tart.

Piarista r. gymn.—Főredl 3:1 (3:0)
Négyszó bajnoki. Végig piarista fő-

lény és tetszés szerint érik el góljait. Gólvörök: Fáber (2), Hartmann, illetve Gyarmathy (11-esből).

Debreceni társulati polgári Ia és IIb. mérkőzésének eredménye 12:11. Gólvörök: Bobák III. 6, Viola 3, Szegedi 2, Madai Z. 1.

Vágóhídi FC—I. kerület FC 4:1 (2:0)
A Vágóhíd megérdemelten győzött. Gólvörök: Papp, Mátis, Deák, Rózsa, illetve Brukner.

Ifjúsági éremmérkőzések jelenlegi állása:

1. Műkögyár	5	4	1	—	10:	1	9
2. Homokkert	5	3	1	1	14:	7	7
3. Testvériség	5	3	1	1	7:	6	7
4. VI. kerület	5	2	2	1	11:	7	6
5. Vasas	4	2	2	—	8:	6	6
6. Dohánygyár	5	1	1	3	2:15	3	3
7. Pincér	4	1	—	3	3:12	2	2
8. Patkógyár					visszalépett		

2 pont 0:0 gólaránnyal a többi csapat javára íratott.

A DEAC CLUBBAJNOKI VERSENYE

A DEAC október 19-én délután 3 és 20-án délelőtti 10 órai kezdettel rendezi meg allétkai clubbajnokságait az Egyetemi Sporttelepen. A versenyen a DEAC összes tagjai (középszkolások is) részt vehetnek. Nevezni a helyszínen lehet. Nevezési díj nincs.

FELHÍVÁSOK

Felkérem a társulati polgári IIb. o. csapatát, hogy szombat délután fél 3 órakor a katonai pályán szíveskedjenek megjelenni. — Intéző.

Felkérem az éremmérkőzések összes csapatintézőit, hogy ma, szerda este 8 órára a szokott helyen feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. — Intézőség.

NYILT-TÉR

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Alulírott hálás köszönetem és elismerésemet nyilvánítom az Első Magyar Általános Biztosító Társaság budapesti, valamint a debreceni Főügynökség vezetősége iránt szeretett férjem halála alkalmával, az 500 dolláros életbiztosítási díj gyors és pontos kifizetéséért.

Debrecen, 1929 október 15.

Nagy Lajosné.

Maróthy György-utca 36.

Arverési hirdetés.

A Debreceni Kölesönös Segélyező-Egylet mint Szövetkezet megkeresésére f. évi október hó 21-én délután 5 órakor kézi zálogul elhelyezett következő ingóságok, úgy mint motorbicikli, varrógépek, arany- és ezüstneműek a K. t. 305. és 306. §-ai értelmében megtartandó árverésen Sas ucca 4. sz. alatt közbenjöttömvel fognak eladatni.

Dr Galánffy János
kir. közjegyző.

Gallért Simonffy ucca 7. szám a. tisztitnak legszebben és legolcsóbban. 00000000

Ha Debrecenbe jön,
fényképeztesse le magát

LIENER BÉLA

városunk közismereti fényképezési műtermében, Csapó u. 1. alatt, a Bika szállóval szemben.

Nyitva reggel 8-tól este 6-ig, vasár- és ünnepnapokon is!

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Negyvenöt éves
jobb iparos megismerkedne olyan nővel, kinek készpénze van áru befektetéséhez, akit feleségül venne, „jobb jövő” jellegre levelet pontos címmel kérek a kiadóba. 697

„Tizenhétéves”
jelégének levele van a kiadóban. 272

Allást kereső férfiak

Negyvenhat éves
ötvenszázalékos hadirokkant, ajánlkozom felügyelői, irodai, eljárási, éjjeli őri, szerelői fűtői, bármi hasonló állásra, „tisztességes” jellegre a kiadó szíves megkeresést kérek. 656

Allást kereső nők

Házvezetőnőnek
ajánlkozok intelligens úrnő, magános úriemberhez, nem fizetésért, hanem állandó otthonra. Cím a kiadóban. 662

Férfiszabóhoz
kézimunkásnak ajánlkozok, jó kézimunkás nő. Címet a kiadóba: „Kézimunkás” jellegre beadni. 727

Betöltendő állás nők részére

Egy
15—16 éves leány bejárónőnek felvétetik. — Kigvó u. 38. 702

Bejárónő
aki háztartásban ügyes, úri kis családnál jelentkezhet könyvvel. Külső vásártér 5b. sz. 713

Egy
jómegjelenésű kötöttáru szakmában jártas kiszolgálókisasszony és jó házból való kifizetőleány azonnalra felvétetik. Havas Harisnyaház. Bádózos u. 708

Varrodába
leányokat rövid tanulási időre felveszek. — Bálint varroda. Péterfia 30. 723

Betöltendő állás férfiak részére

Egy
jómunkás csizmadiasegédet keresek, Veres ucca 8. szám. 731

Óvadékképes
vendéglői teendőkben teljes ájrtassággal bíró magyar állampolgár, kimerőnek felvétetik, — azonnalra. Értekezni lehet Reich Géza Korona vendéglője, Hajdúhözsörmény. 25-a

Üzletvezetőt
keresek, fűszerüzletem vezetésére, kaució 200 pengő szükséges. Cím a kiadóban. 734

Fuvarost
répászállásra keresek. Ebes állomás, Jámortanya. 697

Fényezősegédet
és tanuló felveszek. — Oláh, Csapó u. 12. 709

Tanulót
felveszek fizetéssel v. bentkózztal. Kiss Andor, fűszerkereskedő. Árpád tér 15. 721

Kifutófiút
azonnalra felvesz Árukereskedelmi Részvénytársaság, Verbőczy u. 4. 704

Kifutófiút
könnyű munkára felveszek. Csapó u. 34. Első lakás. 716

Lakatossegédet
jó, vegyes munkást, kionállón dolgozik, felveszek. Széchenyi u. 6. Lakatosmester. 717

Gőzekefűtőket
keres a fővenyesháti bérgazdaság, posta, vas ut Szentmargitapuszta, Szabolcs megye. 695

Csizmadiasegéd
fiatal, hétszamos felvétetik. Eötvös u. 89.

Egy
erősebb kifutófiút felvétetik. Csapó 33. Goldberger csemegés. 684

Ügyes,
intelligens urakat állandó alkalmazásra, — könyvikadó felvesz. — Böszörményi ut 19. 257

Egy jó munkás
cipészsegéd, vegyes munkára felvétetik. — Szent Anna ucca 49. szám. 677

Debrecenből
27 km-nyire fekvő gazdaságba 1930. január hó 1-étől kezdődőleg csak egy egész évre szerződő megbízható, nőtlen tehénészteresek. Az állomány jelenleg 12 darab tehén és szaporulata. Jelentkezni lehet Derzsi Kálmánnál, Teleki u. 63. szám alatt reggel 7-től fél 8 óráig. 1261

Fiatalsegédet
és kifutófiút, azonnal felveszek, Kiss Testvérek, Kereskedelmi kamara épület. 657

Gazdasági eszközök

Bőzavetőmag
1928. és 1929. évi termései kapható a városi szikgáti gazdaságban. Telefon 2-97.

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpárok
175 cm. angol AKD felülvezényelt, OHV. 4 ütemű, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt 200 cm. német Zundap 1929-es típus, 500 cm. német, Diamant, oldalkecsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktárban, Csapó ucca 68. sz. Rodnár. 14-a

Autó eladás
eszkott, hatfűlékes, kifogástalan karban levő „Delage” személyautó. olesón eladó. Értekezni Angol Magyar Szállmányozási Részvénytársaságnál. 6-a

BAJOMI JÓZSEFNÉ
üzifa és széntelepe a pályavarrón.

Telefon: 8-93. A debreceni üzletvezetőség szerződéses bérfavágója szabályszerű vasuti utalványra előírt egy-ségár alapján házhoz szállít

HASÁBOS ES FELAPRITOTT TŰZIFÁT
továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére a legolcsóbb beszerzési forrás. 66a.**Hangszerek**

Eladó
egy hosszú, Bösendorfer-féle, kifogástalan állapotban levő hangverseny zongora. Cím a kiadóban. 23-a

Oktatás

Szabást, varrást
könnyen és biztosan el-sajátíthatnak úrilányok és asszonyok Laszk lözsefné Goldstein Piltoska varrószerkezetében, Szent Anna uca 32. sz. 10-a

Miss Edwards
született ankol diplomás polgári iskolai tanárnő. (cardiffi egyetemről) angol tanít József kir. herceg u. 12. szám. 1574

Angol
tanítványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20-a

Bútorok

Kárpitos
munkák, újak, javítások, legolcsóbban készítenek. Varga, Piac u. 44. sz. udvarban. 43.

Egy
komplett hálószoba, — egy sülvessző Singer varrógép és többféle házbútor azonnal eladó. Schwarcz, Bethlen uca 3. szám. 710

Ajánlat

„Anny” árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Fülekalapok minden színben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengőtől. Csapó uca 47. Tanulmányi felvétel. 59

TUDOMÁNYTAN.
Évesfizetés, épület és portálévesezés. Sipkocsi Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3-56. 34f.

Poroszszen
mázsnaként 6.80 hazaszállítva. Rosenfeld Kálmán, Salétrom uca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Cservágot fa,
hűkkfa, porosz közén, hazai szén, legolcsóbban megrendelhető Anyok Károly fakereskedőnél, Varga uca 11. szám. Telefon 15-18. 1547

Lakatos munkák
épület, díszmű, takaréktűzhelyek, rácsok, stb. autogén hegesztés, elsőrendű kivitelben készítenek. Jutányos árkért Ferenc József út 38. szám. (Posta mellett), ifj. Lókodynál. Ugyanott tanulók felvételtnek. 32-f

P. 3.80 száraz bükffa
H. o. mázsnaként, kugliba, hazaszállítva é négy pengő felaprítva szalon porosz és bel földi kőszemek, bánya kokszt, legolcsóbban kapható. Guttmannál Ispotály uca 19. szám. Telefon 14-34. 10-a

Somossy László
Csapó uca 4. szám, emeleten. Legolcsóbb beszerzési forrás meny asszonyi kelegye, női és férfi fehérneműk, vászon, schiffon zsebkendő, harisnya, paplanok 1782

Csillárjait
olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillár-gyárban, mint bárhol. Széchenyi uca 55. sz.

Intelligens
urak részére jó házikoszt jutányosan kapható Varga uca 28. sz. 320

PADLÓLAKKOK
legszebb színekben, magasztosny. kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festék-üzletben. Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott patkány- és egéirtó. garantált minőségben olcsón kapható.

Ablakok
minden nagyságban készítenek kaphatók Blattner Kálmán ablakgyártási telepén. Nagyvárad v. (Szív uca) 14. sz. 343

Sajáttermésű
telepi faj óborom literenként ismét megkezdtem. Cserepes uca 5. szám alatt. 700

Rádió
fültő és anódakkumulátor, dynamóval, 95 fil-lérért föl darabonként Tasnádi rádiólaboratóriuma. Piac uca 21. szám. (Sesztina-ház). 744

Cipő
kruponból 3 pengőért talpal, hó- és sárcipőt olcsón javít Kovács Vilmos. Verhőze 2. 711

Marhákat
teletelésre elvállalok. Értekezni Kigyó u. 27. Vasárnap reggel 7-9 óra közt. 688

Kereslet

Vastartályt
10-20 hektolitereseket veszek Reichmann, Széchenyi uca 22. Telefon 305. 624

Csendestársat
keresek 1000 pengővel forgalmas helyen üzletnyitáshoz. Cím a kiadóban. 650

Kéteol
kútesöveket keresek. Páter, Bika gépész. 721

Kolndre este
egy ezüst ridikült a templomban elvesztetem. Szíveskedjen hoz-zám juttatni, illő jutalomban részesül. Belvárosi cipőárúház. — Piac uca 34. 722

Kiadó lakás

Hatszobás
modern lakás családi házban kizárólagos udvarhasználattal bérbe-adó dr Kovács Jenő ügyvédnél, Batthyány u. 14. alatt. 8a

Kiadó
két szoba, előszoba, — konyha, speiz, azonnalra, Rákóczi uca 18. szám. 639

Kiadó
két szoba, konyha, kamara, november hó elsejére, Bethlen uca 46. szám. 678

Garson lakás
két szoba, novemberre kiadó, Bethlen uca 46. szám alatt kiadó. 677

Szoba,
konyha, azonnal kiadó. Vendég uca 82. 678

Kiadó
csöndes udvarban új 4 szoba, konyha, spájz novemberre. Jókai 46. 522

Szép szoba
Kossuth utcán, színház felől, erkélyes, telefonhasználattal irodának vagy magánosnak kiadó. Cím Sas uca 4. A ház mesternél. 451

Csinos
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. — Károly Ferenc József-ut 12. 687

Egy
udvari szoba, konyha, újonnan festve kis családnak kiadó. Gyöngyvirág 21. 686

Üres,
szép szoba, színház felől erkéllyel, külön bejárattal kiadó. Sas u. 4. II. 5. 691

Kiadó
egy szoba, konyha, Kar uca 17. sz. 695

Köztöskert,
Bezerédy uca 13. számu kert egy szobás lakással azonnalra kiadó. — Bővebbet dr. Balázs. Piac u. 89. 715

Kiadó
Nádor u. 4. számú 3 szoba, mellékhelyiségek-ből álló kertés ház. Értekezni Károly Ferenc József út 13. alatt. 690

Lakás
Padolt pincszoba és előszobás lakás november 1-ére kiadó. Vörösmarty uca 18. 719

Egy szoba,
konyha, speiz, veranda, november hó elsejére kiadó, Vörösmarty uca 7. szám. 733

Kiadó
uccai két szoba, előszoba, cselédszoba, — konyha, speiz, keresztény uricsaládnál, (Darabos) Rothermere u. 20. szám. 732

Egy nagy szoba,
konyha és üzlethelyiség kiadó. Rákóczi uca 28. szám. 741

Kiadó
egy szoba, konyha, s speiz, üvegezet verandával, villanyal, Gohér u. 12. szám. Értekezni lehet Faiskola uca 13 sz. alatt. 742

Ujház
két szoba, konyhás lakás azonnal kiadó. Kincseshegyen. Értekezni lehet Szatmárinál, Kölcsey uca 16. 730

Kétszobás lakás
bútorral együtt, elköltözés miatt átadó, Hatvan uca 36. hátul az udvarban. 312

Uccai
szoba novemberől bútor nélkül kiadó. Kossuth u. 16. 311

Két szoba,
konyha kiadó, Kossuth uca 45. szám, november hó elsejére. Értekezni lehet Kossuth uca 15. 2-a

Kiadó
október hó 1-ére a Kas-sai ut 35. szám alatt — nagy kerttel egy nagy szoba, konyha, kamara villany bevezetve, jó szágartással megengedve 90f

Erdősor 7a.,
a villamosmegálló köze-lében 4 szobás villalaks, 520 öles parkkal, parkettes szobákkal, fürdőszobával, gázfű-zéssel, házmeisteri lakással kiadó. Értekezni 1-25. sz. telefonon, v. Hungária palota, föld-szint 1. ügyvédi iro-dában. 316

Butorozott szoba

Kiadó
butorozott szoba hől-gyeknek. Széchenyi u. 24., em. 1. 706

Kiadó
azonnal beköltözhető uccai bútorozott szoba. Péterfia u. 39. 725

Fiatal
szobátársnőt keresek. Varga u. 24., kereszt-épület. 688

Két kvartélyos
földvétel. Kar uca 11. szám alatt. 685

Egy
különbejárattal csinos n bútorozott szoba azonnalra kiadó. Arany János u. 34. sz. — Vén-ker, Domokos Lajos u. 18. sz. alatt egy kis bútorozott szoba kiadó. Értekezni lehet Arany János u. 34. 726

Két bútorozott szoba
esetleg konyha haszná-lattal kiadó. Értekezni lehet Piac uca 16. szám, második emelet, negyedik ajtó. 735

Csinosan bútorozott
uccai szoba, különbejárattal kiadó, József kir. herceg uca 33. 737

Kiadó
különbejárattal uccai bútorozott szoba, azonnalra, Bercsényi uca 37. szám. 660

Kiadó
kétágyas szoba, fürdőszoba és konyha haszná-lattal. Piac u 10, II. 2. szám. 720

Széchenyi uca 23.
szám alatt, bútorozott szoba kiadó, azonnalra, két, vagy három személynék. 729

Uccai
butorozott szoba, nov. hó elsejére kiadó, Darabos uca 9. 107

Különbejárattal
butorozott szoba, vil-lanyvilágítással, 20 pengőért kiadó, Vénkert, Domokos Lajos uca 6. szám, A Kollégiumhoz 12 perenvire. 115-f

Közponiban
egy-kettő bútorozott szoba, férfiszemélynek gyermektelen fiatal-párnak kiadó, Kálmintér három, földszint, 743

Egy
csinosan bútorozott szoba társat keresek. Kigyó uca 27. szám. keresztépület. 10-a

Kvartélyosokat
felveszek. Honvéd u. 55. szám. 644

Különbejárattal
butorozott szoba vil-lanyvilágítással azonnal kiadó. Domokos Lajos u. 6. Vénkert. 115f.

Egy
uccai bútorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Zöldfa u. 9. 310

Balkonos
elegáns, bútorozott szoba korrekt urnak vagy hölgynek nov. 1-re kiadó. Püspöki palota II. kapu III. e. 12. a 127f

Üzlet, mûhely, raktár

Forgalmas helyen
üzlethelyiség, berendezéssel, más vállalat miatt átadó, Nagy szj-gyártó, Széchenyi uca. 724

Kiadó
telep, raktárnak, — építkezési anyagraktárnak, garage-nak és bármi más célra, azonnal, a város legforgalmasabb helyén. Reichmann, — Széchenyi uca 22. Telefon 305. szám. 623

Eladó ingócság

Két pötletta
hármass ablakra való és 37-es női cipő eladó. — Magoss György-tér 1. szám. 639

Eladó
őcskatégia és épületha Bethlen uca. bontás-nál. 739

Jó karban levő
vaskonyha olcsón eladó, József kir. herceg uca 33. szám. 738

Eladó
vasesztérgo, szuporlos 70. cs. 60 pengő, Pa-csirta uca 32. 629

Fekete
öltöny, kifogástalan állapotban, félkabát és egyéb ruhaneműk eladók. József kir. herceg u. 27. 703

Cserépkályha,
használt eladó. Baross uca 11. sz. 497

Eladó ház

Gróf Leiningen u. 6.
számú ház eladó. Értekezni lehet a Kölcsonós Segélyző pénztáránál. 247

Eladó,
vagy kiadó, két szoba, konyha, üveges veranda, jövizű kút, 370 négyszögöl szőlővel, — Diófa uca 38. 714

Azonnal
beköltözhető négyszobás, modern lakással, eladó, Nyíl uca 101. sz. ház. 696

Eladó új ház
Kossuth Lajos uca 50. számú, egy szoba, konyha, speiz, üveges veranda, olesón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó, Tiszántúli Mezőgazdasági Hittelintézet, Kossuth uca 8. szám. 736

Eladó
Kisállomás mellett, Tó-cóskert, Szondi uca 7. számú ház, gazdálkodóknak is alkalmas. — Ára haterer pengő. Alku nincs. 701

Áthelyezés
miatt sürgősen olcsóért eladó, vagy kiadó, háromszobás családlház. szőlő, gyümölcsös. Kez-dő pénzzel átvehető. Andrássy út 39. (Ses-takert). 686

Baross u. 30.
ház több lakással, istállólóval eladó. Értekezni Farkas ügyvédnél, Hungária palota, Telefon 125. szám. 594

Eladó
Tégláskert, Szepesi u. 75 számú, 910 négyszögöles, parcellázásra is kiválóan alkalmas helység. Felvilágosítás nyúl dr. Borbély ügyvéd, Sas uca 3. I. em. 3-a

Eladó föld

Házhelyek
villamos mellett 180-200 ölesek, hosszú réstletre eladók, negyven pengővel megvehető. Jelentkezni lehet Maróthy uca 22. sz. fr.

Hűs hóföld
szántóföld jutányos áron eladó, Kossuth u. 16. szám. 310

Birtok bérlet

Az Újfalván
4 (négy) hold fekete föld kiadó. Értekezni Gólya uca 8. (nyolc). szám alatt. 128-f